1935 február 20.
r ref., 71 éves Jókai u.
da g. kath., 20 hónapos,
36.
BB HIRDETÉSI
M A DEBRECENI
betüvel szedett szavak
számitanak. — Üzleti
re más tarifa. — Fel-
tással készséggel szolgá-
— Apróhirdetéseket este
felvesz a kiadóhivatal.
fon: 32-12.
Rádió
Budapest II.
z olcsón átalakítunk
éle rádiókészüléket. —
díjtalan szaktanács,
s Biró, Kossuth u. 8.
3300
Rádióját
st II. vételére felelős-
egolcsóbban átalakítom.
diót előnyösen cserélek
Sándor püspöki palota.
3083
Üzletek
Korcsma
együtt azonnal kiadó.
ni Borosnál, aMróthy 3.
1890
Üzlethelyiségek
cca 3. számú házban ki-
rtesezni dr. Erdős Imre
él, Piac ucca 61. 3470
Vétel
Keresek
jókarban levő ab'ako-
drb.) 130 cm. magasat
dre. Ispotály u. 13. sz.
1895
Vizesuborkát
megvételre. Címet a
kérjük leadni. 827
20 q.
óképességű jókarban le-
kocsit veszünk. Cím a
atalban. 1901
Egy
poroló állványt megvé-
esek. Katona Józsefné,
ucca 13. Széchenyi ucca
1903
Portálét,
t keresek megvételre.
Arany János u. 20.
3483
Oktatás
Német
egy hónapban 24 órát
őért ,csak felnőtteknek
német nő. Egy félév
fektül tud. Széchenyi
105
Különféle
darisnyafejelés,
2 párat készítek. —
u. 23. 3294
Kézen
legszebben hímezünk,
nozunk. Kellékek leg-
„Favorit" szaküzlet,
3476
kesztésért és kiadásért
Thury Levente.
jdonos a Debreceni
Ujság vállalat.
ott: Nagy Károly és
örforgógépén, Debre-
c ucca 49. szám.

Tiszteletpéldány

debreceni
független Ujság
politikai napilap

CSÜTÖRTÖK, 1935 FEBRUÁR 21. XXXI. ÉVFOLYAM 43. SZÁM. 10 fillér

Bethlen üdvözlése és a revizió

A debreceni egységespárt közgyűlési határozatáról, amelyben Gömbös Gyulát üdvözölte és Bethlen Istvánt nem, több szó esik, mint amennyit a dolog maga megérdemel. Hiszen eredetileg legfeljebb politikai tájékozatlanságról volt szó, vagyis: a debreceni egységespárt nem ítélte meg jól Bethlen hatalmi helyzetét a pártban. Igy csúszhatott ki egy udvariatlansági ballépés István gazdával szemben, amin legfeljebb mulatni kell most, hogy a párt sürgősen jóvátételi közgyűlés tartását határozta el, de politikai következtetéseket levonni belőle nem igen lehet. Annyival kevésbbé lehet, mert egyrészt mindenki tisztában van azzal, hogy ez a törvényhatósági csoport kész lenne mást is üdvözölni, ha a kormányon lenne, Bethlent is, vagy Eckhardtot is, ahogy éppen jönne. Éppen ezért nem lehet sok becset, több jelentőséget tulajdonítani az ilyen törvényhatósági üdvözléseknek, mint egy-egy udvarias meghajlásnak, kalapemelésnek.

Természetes azonban, hogy Debrecen Bethlen-párti lapja minél fájóbbra birizgálni igyekszik a sebet, viszont nem természetes, hogy újabban egész kiskátét állít össze a volt miniszterelnök cselekedeteiből, neki tulajdonítva minden jót, ami ért bennünket az alatt a bizonyos tíz év alatt. Sőt kitulajdonítva minden eljövendő jót is, mint például a revíziót s kijelentve, hogy azért jóvátehetetlen az a bizonyos nemüdvözlés, mert főbenjáró vétek Bethlent nem üdvözölni a revízió ügyével kapcsolatban.

Azért nem természetes ez, mert olyan túlzás, amilyen még a legfanatikusabb híveknek sincs megengedve. Nem engedi meg a józan politikai okosság, amely megsugja, hogy a mértéktelen dícséret bírálatot kell, hogy kihívjon korunkban, amikor úgyis több valótlan politikai bálványozás van gyakorlatban s pártok és kortesek többször kívánják homályba burkolni a tényeket, mintsem az kívánatos lenne. Nem feladatunk, hogy az egységespárt két szárnya között a döntőbíráskodás szerepét vállaljuk, olyan magatartással szemben azonban, amely egy nemzet érinthetetlen bálványává iparkodik növeszteni valamely államférfit, kötelességünk a felvilágosító szó.

Nem beszélünk arról, hogy mennyi érdemet szerzett gróf Bethlen István miniszterelnökösködése alatt, hiszen abból a helyzetből, amelyben vagyunk, mindenki világosan érezheti, hogy annak a nagy építőmunkának vannak árnyoldalai is. Ellenben igenis kell beszélnünk arról a felfogásról: Debrecen részéről jóvátehetetlen-e, hogy nem a revízió ügyének kapcsán üdvözölték gróf Bethlent. Nos hát, megnyugtatjuk laptársunkat, amely nemrég még Eckhardt Tiborban látott külpolitikai hőst, hogy nem történt ebben a tekintetben semmi jóvátehetetlen. Sőt: az egységespárt bizonyos fokig szinte ráütött a szeg fejére, amikor nem a revízió kapcsán üdvözölte Bethlent, hanem inkább Eckhardt támadásai ellen tiltakozva szándékozik üdvözölni. Vannak ugyanis sokan, akik még emlékeznek rá, hogy Bethlen István gróf kormánya s különösen ennek a kormánynak külügyi szolgálata jóideig meglehetős ellenérzéssel szemlélték a revíziós mozgalmat. Magyarország nagy barátja, lord Rothermere, aki nélkül a revízió sokkal nehezebben nőhetett volna európai problémává, éppen emiatt a sokszor tapasztalt ellenérzés miatt nem jött el sohasem Magyarországra. A magyar külügyi szolgálat Londonban annyira negligálta, sőt kisebbíteni igyekezett a Daily Mail revíziós akcióját, hogy a Lord jóideig idegenkedve fogadott mindenkit, aki a Bethlen-kormány ajánlásával ment hozzá. Dr. Baltazár Dezső püspök, Kováts J. István s mások hiteles tanuságot tettek már erről a magyar közvélemény előtt, de letagadhatatlan tény, hogy gróf Bethlen István még a lorddal való kibékülés után is óvakodott attól, hogy kormánya hivatalos programjává tegye a revíziót. Gömbös Gyula miniszterelnöki működéséből igen nehéz szerencsés momentumokat kiemelnünk, ellenben tény, hogy ő volt az első magyar kormányfő, aki kormányprogrammá tette a revíziót. Londoni s németországi előadássorozatán állott ki csak ezután Bethlen István a revízió gondolata mellett, de ez a munka nem volt jelentékenyebb, mint amennyit igen sokan mások végeztek a revízió érdekében.

A kormánypárt parancsoló ura számára persze ez is lehet elég ok üdvözlések fogadására. Ám semmiesetre sem olyan hiba ennek az üdvözlésnek az elmaradása, amely megbocsáthatatlan lenne. Laptársunk oly sokat megbocsátott tíz esztendő folyamán az egységespártnak, sőt oly sok hibát fogadott el érvényanként, hogy ezúttal is lehet elnéző. S emiatt a debreceni határozat miatt nem kell tehát szégyenlünk magunkat, nekünk sem, egyéb debrecenieknek.

Végül is, ismételjük: éppen annyit fog érni a gróf Bethlen István üdvözlése, mint amennyit a Gömbös Gyuláé ért.

Megindult a független kisgazdapárt bomlási folyamata

Erősen támadták Eckhardtot a kormánypárt szervező bizottságában — Bethlen nyilatkozott a szentesi beszédről

Budapest, február 20. A politikai helyzet kiéleződöttsége miatt rendkivüli érdeklődés előzte meg az egységespárt állásfoglalását *Eckhardt* Tibornak *Bethlen* István gróf ellen indított durva támadásával kapcsolatban.

Az első fórum: az egységespárt propaganda és szervező országos főcsoportja már ma délelőtt összeült a kérdés letárgyalására. Sohasem szokott bizottsági üléseket olyan széleskörű, izgatott érdeklődés megelőzni, mint amilyen ma délelőtt kisérte a propagandabizottság összejövetelét. A bizottságnak csaknem valamennyi tagja eljött az értekezletre, közel negyvenen jelentek meg.

Bethlen István gróf válasza Eckhardt támadására

Az ülés folyamán terjedt el a hire annak, hogy Bethlen István gróf Inkéről Budapestre érkezett és nyilatkozik az Eckhardt-ügyben.

Bethlen István gróf *Eckhardt* Tibor szentesi beszédéről a következő nyilatkozatot tette:

— Ami Eckhardt képviselő úrnak az egységespárt ellen intézett szentesi támadását illeti, nem érzem magam hivatva, hogy erre a választ megadjam.

— Ami támadásának személyem elleni részét illeti, ez teljesen hidegen hagy. Ezt a támadást vártam; ez esedékes volt, mert hiszen az utolsó tíz nap politikai eseményei folytán a hatalom után mohón kinyujtott kézből kisiklott a préda, amelyet a „bizalmas elgondolások alapján" már régóta boldogan elkönyvelt volt a maga számára a független kisgazdapárt vezére.

— Támadásával Eckhardt képviselő úr csak önmagát leplezte le tehát és az eseményekből folyó fájdalmas csalódottságának, úgy látszik, alig kibírható mérvét; ezen fájdalmas csalódásért fogadja őszinte részvétemet és együttérzésem mélyen átérzett kifejezését.

— Az általa velem szemben felhozott valótlanságoktól, valamint célzatos inszinuációktól hemzsegő állításokkal, továbbá a magukat ma már megvédeni nem képes halottak emlékének ízléstelen formában való idézésével vitába szállni méltóságomon alul állónak tartom.

Az ilyen színvonalú argumentációval komoly vitát felvenni egyáltalában nem érdemes.

Izgalmas ülés a kormánypárt propaganda bizottságában

Sztranyavszky Sándor elnök nyitotta meg rendkívül izgalmas hangulatban a bizottság ülését.

Napirend előtt *Farkas* Elemér szólalt fel.

— Mielőtt a párt ügyeit megvitatnánk, — mondotta a többi között — *azzal a példátlanul durva támadással kell foglalkoznunk, amely a pártot és Bethlen István grófot érte Eckhardt Tibor és Ulain Ferenc részéről. Gaz és nemtelen fegyverekkel harcoltak ellenünk*, de nekünk van erőnk, hogy visszaverjük ezeket a támadásokat, mert bizonyítékok állanak rendelkezésünkre, amelyekkel hatálytalaníthatjuk ezeknek az embereknek a fellépését.

A következő felszólaló *Berki* Gyula volt:

— *Eckhardt* Tibor és *Ulain* Ferenc szentesi és csongrádi támadásai épp*en olyan durvák, mint amilyen valótlanok*. Ezzel a vérlázító durva hanggal találkoztunk 1918-ban. A Bethlen István grófnak szánt ezen mérgezett tőr nem őt, de a társadalom és az állam rendjét támadja meg. *Eckhardt beszéde halottgyalázás.* Nem érdemelnénk meg a tisztességes párt címét, ha mi Eckhardtnak ezt a gyalázatos és igaztalan támadását közérdekből vissza nem utasítanánk. Eckhardt kormányunk és pártunk bizalmából volt a Népszövetségnél főmegbizott. Most már be van igazolva, amit mi eddig is tudtunk, hogy *ezen megbizatásra sem képessége, sem elhivatottsága nincs.*

Határozati javaslat

Berki Gyula végül a következő három határozati javaslatot terjesztette a szervezőbizottság elé:

1. A párt szervezőbizottsága felkéri Sztranyavszky Sándor pártelnök urat, hogy a holnapi napon tartandó pártvezetőségi ülésen gondoskodjék róla, hogy a pártvezetőség *Eckhardt Tibornak és társainak a párt és Bethlen István gróf ellen intézett durva támadásait megfelelő formában bélyegezze meg.*

2. Mondja ki a szervezőbizottság, hogy *egy képviselői bezottság utazzék Szentesre és Csongrádra* és ott a helyszinen válaszoljon Eckhardték vádjaira.

3. Kérjék fel a belügyminiszter urat, hogyha megállapította már a róla, hogy a pártvezetőség *Eskhardt* les szövegét, akkor *tegye meg a kormányzat a szükséges lépéseket, amennyiben Eckhardt Tibornak és társainak beszédei a büntető jogba ütköznek.*

Berki Gyula igy fejezte be beszédét:

— A tendencia átlátszó: a gazdaságilag nyomorba jutott népet felizgatni *és megkisérelni megszerezni az*

imádott hatalmat, ugylátszik nemcsak megengedett, de meg nem engedett eszközökkel is.

Az gységespárt szervező bizottsága *egyhanguan elfogadta Berki Gyulának mind a három határozati javaslatát.*

A szervező bizottsági ülés további folyamán *Marton* Béla főtitkár ismertette a pártszervezési munkálatokat. Élénk vita indult meg, amelyben a bizottság számos tagja vett részt. *Többen kifogásolták a kormánypárti sajtó működését és irányítását* és ebben a tekintetben orvoslást sürgettek.

Lelkiismeretemmel nem tartom összeegyeztethetőnek, hogy a Kisgazdapárt tagja maradjak — írja kilépőlevelében Somssich gróf

Somssich Antal gróf ma *bejelentette Független Kisgazdapártból való kilépését* és ezzel megindult az a régóta várt pártbomlási folyamat, amelyet *Eckhardt Tibor szentesi beszéde csak siettetett.* Már hétfőn beszéltek politikai körökben arról, hogy a Független Kisgazdapárt tagjai közül többen *nemcsak hogy nem helyeslik Eckhardt Tibor harcmodorát és személyi térre átcsapó vádaskodásait, de ezt egyenesen szembenállónak tartják a párt érdekeivel.* Ilyen előzmények után következett be *Somssich* Antal gróf kilépése, amely *Dinnyés* Lajosnak, majd *Kun* Bélának legutóbbi kilépését követi.

Somssich Antal gróf kilépőlevele, amelyet *Eckhardt* Tiborhoz intézett, így hangzik:

Nagyméltóságú dr. Eckhardt Tibor országgyűlési képviselő úrnak, a Független kisgazdapárt vezérének, Budapest.

Tisztelt Barátom!

Gaál Gaszton a faluért és annak szegény népéért szállt síkra. Becsülte a földet és annak gazdáit, munkásait egyaránt. Szellemi és anyagi téren rongyaikból akarta őket kivetköztetni, hogy tisztességes megélhetéshez jussanak. De sohasem kívánta meggondolatlan szavakkal felizgatott tömegeket az állami és társadalmi békét veszélyeztető testvérháborúba vinni.

Én a Független Kisgazdapártban Gaál Gaszton eszméit kerestem és szolgáltam. Az utóbbi hónapokban felülkerekedett irányzat ezeket már eddig is veszélyeztetni látszott, de a legutóbbi napok eseményeinek következtében felfogásommal és lelkiismeretemmel nem tartom tovább összeegyeztethetőnek, hogy a párt tagja maradjak.

Ezért kérem, hogy a Független Kisgazdapártból való kilépésemet tudomásul venni szíveskedjél.

Minden félremagyarázásnak elejét veendő itt is kijelentem, hogy alapvető kérdésekben nem változtattam álláspontomat: egy becsületes és józan titkos választójognak éppen olyan híve maradtam, mint ellenfele a bank- és kartelérdekeltségek tulkapásainak.

Budapest 1935 február 20.

Teljes tisztelettel
gróf Somssich Antal.

LAPUNKAT PÁRTOLJA, HA A „FÜGGETLEN UJSÁG"-BAN HIRDETŐ CÉGEKNÉL SZERZI BE SZÜKSÉGLETEIT.

Pávo rendőrfelügyelő indulatosan cáfolja Horváth Gizella ál ítását

Estig tartottak a kihallgatások és szembesítések a gyulai rendőrségen

Gyula, február 20. A *Pávo* József gyulai rendőrfelügyelő elleni merénylet ügyében a Budapesten őrizetbe vett *Horváth* Gizellát tegnap este Gyulára vitték, ahol a vasúti állomáson *mintegy 200 főnyi tömeg verődött össze, hogy tanuja legyen Horváth Gizella bekísérésének.*

A leányt a rendőrségi őrizetes cellába helyezték el s ma reggel megkezdték kihallgatását. *Kihallgatták ma délelőtt a Szegedről Gyulára érkezett Pávo József rendőrfelügyelőt is és szembesítették Horváth Gizellával.* A kihallgatások rövid megszakításokkal az esti órákig folytak. A gyulai rendőrség az ügyben nem adott ki semmiféle közleményt. Az ügyészségi elnök a további nyomozásra adott ki utasítást.

Pávo József rendőrfelügyelő ma délelőtt az állomásról jövet egyik újságíró kérdéseire indulatosan megjegyezte, hogy *nem emlékszik semmire, Horváth Gizella, aki nem menyasszonya, a budapesti rendőrségen valótlanságot mondott.*

Egy évi börtön a tanácselnökhöz vágott tintatartóért

Budapest, február 20. A pestvidéki törvényszék dr. *Bóka* Károly tanácselnök elnökletével a mult év novemberében tárgyalta *Mészáros* Sándor, többszörösen büntetett előéletű pék segéd ügyét. Amikor az elnök a tárgyalás lefolytatása után kihirdette az ítéletet, amely szerint Mészárost szigorított dologházzal sújtja, Mészáros hirtelen odaugrott az elnöki emelvényhez *felkapta a 85 deka súlyú tintatartót és mielőtt még az őr megakadályozhatta volna, teljes erővel az elnök feje felé vágta.*

Szerencsére dr. Bóka tanácselnök nem vesztette el nyugalmát s az utolsó pillanatban félrekapta a fejét, úgy hogy *a súlyos tintatartó a falnak vágódott.* Az ügyet ma tárgyalta a büntető törvényszék Mébes-tanácsa.

A vádlott, aki jelenleg más ügyből kifolyólag van letartóztatásban, azzal védekezett, hogy rendkívüli izgalmában maga sem tudja, hogyan történhetett az eset.

A törvényszék kihallgatta a szemtanukat, majd pedig dr. Guta József királyi ügyesz vádbeszéde és a védőbeszéd után bűnösnek mondotta ki Mészárost a vádirat értelmében és ezért *egyesztendei börtönre ítélte el.* Az ítélet nem jogerős.

A szovjet visszaküldte Romániának a koronakincseket

London, február 20. A *Star* írja, hogy a szovjetkormány Romániának, amelynek nemrég csaknem ellensége volt, *feltűnő és meglepő ajándékkal kedveskedett.* Visszaküldte Bukarestbe a román kincseket (a román koronaékszerek, műgyüjtemények és a királyi palota irattára), amelyeket 1916-ban az osztrák-magyar és német hadseregek előnyomulása elől Moszkvába küldtek. A szovjetkormány mindeddig megtagadta a kincsek visszaadását. *A váratlan visszaadással a szovjet nyilván azt a támogatást akarta megjutalmazni, amelyet Titulescu nyujtott Litvinov keleti locarnói politikájának.*

Az iparosság megpanaszolta az igazoló választmánynak az érdekképviseleti választást megsemmisítő határozatát

Köztudomású, hogy Debrecen város igazoló választmánya a törvényhatósági bizottsági tagválasztásokkor megejtett iparos érdekképviseleti választás eredményeit a választás elleni felszólalások alapján megsemmisítette. A dologban az a legérdekesebb, hogy az igazoló választmány a választások eredménye elleni panaszok ismertetésekor szerényen *megelégedett a panaszok részletes ismertetésével, de megfeledkezett arról, hogy megállapítsa: ezek a panaszok megfelelnek-e egyáltalában a valóságnak, vagy nem.* Hogy a panaszbeli tényállítások milyen bizonyítékokon alapulnak, arról szó sem esett.

De hiszen nem is eshetett, mert erről a felszólalók maguk voltak szívesek megfeledkezni. Csatoltak ugyan egy terjedelmes névjegyzéket a panaszhoz, amely úgy látszik, kielégítően pótolhatja tényállításuk valódiságának igazolását. Az igazoló választmány azonban annyira elegendőnek vélte ezt a nevezetes listát, hogy *nincs semmi adat arra nézve, hogy egyáltalában lefolytatták-e az ilyenkor elengedhetetlenül szükséges vizsgálatot* és annak jegyzőkönyveit csatolták-e bizonyítékul, illetve indokolásul a megsemmisítő végzéshez. Mindezt homály fedi. A választás eredményét azonban siettek megsemmisíteni.

Ez ellen az iparossággal szemben méltánytalan megsemmisítő határozat ellen Debrecen iparossága panasszal él a közigazgatási bírósághoz. Illetve *már be is adta a panaszt, amely tizenkét gépirásos oldal terjedelemben részletesen foglalkozik azokkal a lehetetlen felszólalásokkal, melyeknek alapján a választás eredményét az igazoló választmány ilyen rekordgyorsasággal megsemmisítette.*

Több, mint ötven darab melléklet igazolja ennek a panasznak az indokoltságát és cáfolja a pongyolán és összefüggéstelenül megtett felszólalások tényállításait, melyek egyébként bizonyítás hijjával állanak amúgy is. Az iparosság erősen bízik abban, hogy a közigazgatási bíróságnak elegendő lesz párhuzamot vonni a panasz nyersanyaga és az iparosság által beadott ellenbizonyítási anyag között, hogy orvosolja azt a sérelmet, amely a választási eredmények ilyetén megsemmisítésével az iparosságot érte. Idevonatkozólag különös szolgálatot fog tenni az a felszólalás, amit ifj. Varjassi Imre adott be a választások eredményei ellen és amely a logika meglehetős önkényével olyanokat állít a választasokkal kapcsolatosan, illetve panaszol fel, melyek önmagukban hordják a cáfolatukat és még a többi felszólalások elől is elviszik ilyen tekintetben a pálmát. Ami pedig igen kiváló teljesítménynek számít.

Apa, lánya és veje zavaros váltóügye

Magánokiratharnisítással vádolta az ügyészség *Gulácsi* Sándor álmosdi gazdálkodót és feleségét. A vád szerint Gulácsiné egy hatezer pengőről szóló váltóra ráhamisította apjának, *Bihary* Józsefnek a nevét.

A váltót ezután az egyik debreceni bankban Gulácsi Sándor értékesítette. Később a váltót peresítették és *a bírósági tárgyaláson Bihary József azt vallotta, hogy a váltót nem ő irta alá* és nem vállalja érte a kötelezettséget.

Igy indult meg a bűnvádi eljárás Gulácsi Sándor és felesége ellen. Az ügyet szerdán tárgyalta a törvényszék Jeney-tanácsa. A főtárgyaláson mindketten azzal védekeztek, hogy *Gulácsi Sándor irta ugyan alá a váltót, de Bihary József megbízásából.*

Tekintettel arra, hogy *a törvényszék előtt Bihary József nem kivánt vallomást tenni,* mert lányáról és vejéről volt szó, a bíróság Gulácsi Sándort és feleségét *felmentette a vád alól.* A felmentő ítélet ellen az ügyész fellebbezett.

A bűnös lélektana

A napi sajtó és a mindennapi társalgás ma már polgárjogot adott a Bűnhullám kifejezésének, amivel azt óhajtják jelezni, hogy olyan korszakban élünk, amely sajnos, különösen kedves az ember bűnözési hajlamának. A világháború és azt követő világválság, amelynek terhét mindnyájan súlyosan érezzük, valóban soha nem képzelt magasságba szöktette fel a bűnözés grafikonját. Hihetetlenül elszaporodtak mindenütt a bűnesetek, köztük olyan hajmeresztő, mai bűnök is, amikre azelőtt alig volt példa. Elég ha a Lindbergh-bébi halálát és a gyakori szülőgyilkosságokat említjük itt. Szembetűnő az is, hogy míg azelőtt a bűnözés legtöbbször társadalmilag meghatározott és korlátozott területen mozgott, most minden társadalmi rétegbe utat tört magának és a kereteket felodva egyformán megtalálható mindenütt. Az általános nyomorúságon kívül még egy fontos tényező működött közre ennek a szomorú eredménynek a létrehozásában: a háború utáni pszihózis. Akár a mostani társadalom bomlási jelenségeinek, akár az erkölcsi alaptól való eltávolodásnak fogjuk fel ezeket a jelenségeket, kétségtelen, hogy mindenképen nagyon mai problémával állunk szemben, amelynek minden gondolkozó elmét érdekelnie kell. Erről a drámai módon mai és aktuális témakörről tart előadást Debrecen irodalmi, tudományos és kulturális életének egyik legeurópaibb értéke, dr. Kuthi Sándor a Magántisztviselők szövetségének Arany János ucca 39. sz. alatti helyiségében hétfőn este. Az előadás tárgya: A bűnöző és lélekelemzés tükrében. Belépődíj nincs, vendégeket szívesen lát a rendezőség.

A mezőgazdasági összeírás

Semmi sem bizonyítja jobban, a kormány komoly szándékát a gazdaközönség helyzetének javítására, mint az, hogy elrendelte a mezőgazdasági összeírást. Minthogy a legutolsó ilyen összeírás, negyven évvel ezelőtt ment végbe, közben pedig úgy a földbirtok tulajdonában, mint megmivelésében rendkívüli eltolódások történtek, a kormány majdnem teljesen tájékozatlanul áll, ha valami intézkedést akar tenni. Megtörténhetnék, hogy egy, a gazdák javát célzó intézkedése éppen az ellenkező hatást váltaná ki, mert sem a birtokcsoportok, sem a földmívelést üzők, sem a különböző célokra szolgáló földterületek nagyságát és számát nem lehet biztosan tudni. Ezért kell a mezőgazdasági összeírás.

A kérdőívek pontjai sok különböző kérdést ölelnek fel. Összeírják a földbirtokokat a legkisebbtől a legnagyobbig mivelési ágak szerint. Vagyis minden egyes birtoktestnél meg kell állapítani, mennyi abból a szántóföld, mennyi a kert, mennyi a rét, a szőlő, a legelő, az erdő, a nádas és mennyi a földadó alá nem eső terméketlen terület. Minden földtulajdonostól megkérdezik, van-e Debrecen területén kivül más városban vagy megyében esetleg az elszakított területeken vagy egyéb külföldön földje. Össze fogják írni a földbirtokot terhelő adósságterheket, még pedig nemcsak bekebelezett, hanem be nem kebelezett adósságokat is. Itt van tehát az alkalom, hogy a gazda a maga helyzetéről tiszta és világos képet adjon, mert hiszen egyik célja az összeírásnak, hogy annak alapján a kormány a gazdaadósságokat is véglegesen rendezni tudja.

Az összeírás vezetősége arra kéri tehát az érdekelt gazdákat, úgy a földbirtokosokat, mint azokat, akik csak bérben vagy felesben birnak földet, hogy a második bekezdésben felsorolt dolgokat már a számlálóbiztos megérkezése előtt irják össze maguknak egy kis cédulára. A számlálóbiztosokat ugyanis az állam nagyon csekély mértékben tudja díjazni és nagy veszteség lenne rájuk, ha minden egyes adat bejegyzésével sok időt kellene eltölteni. A most következő napokban állandóan fogja az összeírás vezetősége a közönséget az összeírás alkalmával felmerülő kérdésekről tájékoztatni. A müveltebb gazdákat külön is kérjük, hogy azokat a gazdatársaikat, akik kevébbé vannak tisztában az összeírás rendkívüli jelentőségével, minden módon felvilágosítani szíveskedjenek.

Az összeírást a február 28-iki állapot szerint kell elvégezni, vagyis tulajdonföldjéből, jószágállományából, gyümölcsfáiból stb. mindenki azt a létszámot vallja be, amellyel 1935 február 28-án bir. Az összeíró biztosok március első napjaiban kezdik meg a maguk munkáját. Minden egyes számláló biztos hivatalos bélyegzővel ellátott igazolványt kap és fog kívánatra az összeírás alkalmával felmutatni.

Azokat a számlálóbiztos jelölteket, akik az utasításokat átvették, de az összeírást bármi okból nem fogják végezni, felhivja az összeíró bizottság elnöke, hogy az átvett nyomtatványokat még a mai nap folyamán szolgáltassák vissza a városi történelmi levéltárba.

Telefonszámunk:
Szerkesztőség és kiadóhivatal
32—12.

Szombaton lesz Bethlen István jóvátételi pótüdvözlése, de nem olyan ünnepélyesen, mint a Gömbös Gyuláé

Bethlennek Eckhardttal szemben való megvédésén kivül még 22 tárgya van a csodálatos gyorsasággal összehívott rendkívüli közgyűlésnek

Debrecen város törvényhatósági bizottságának többségi pártja, az egységespárt a legutóbb megrendezett ünnepi rendkívüli közgyülésen tudvalevően bizalmat szavazott Gömbös Gyula miniszterelnöknek, de ugyanakkor abba a kellemetlen helyzetbe került, hogy Jóna István, a Gazdasági Egyesület elnöke bizalmi indítványt nyujtott be gróf Bethlen István volt miniszterelnök és Debrecen város képviselője iránt is. A kellemetlen helyzet kellemetlensége még fokozódott akkor, amikor szavazásra került a sor és

az egységespárt megtagadta a bizalmi nyilatkozatot és az üdvözlést gróf Bethlen Istvántól, Debrecen város országgyülési képviselőjétől.

A dolog meglepő és humoros is volt annál is inkább, mert hiszen az utóbbi napok tele voltak annak a nagy megegyezésnek örömével és hírével, amely Gömbös Gyula gróf és Bethlen István között létrejött. A debreceni egységespárt érezte is, hogy itt baj van és valamiképpen reparálni kell a dolgot, ezért elhatározta, hogy

az osztó igazság szerint egyszerűen gróf Bethlen Istvánnak is bizalmat szavaz — egy másik rendkívüli közgyűlésen.

A dolog egyszerű és semmibe sem kerül. Most ugyanazok, akik egy héttel előbb megtagadták az üdvözlést és bizalmat Debrecen egységespárti képviselőjétől, egy hét mulva már üdvözlik és bizalommal viseltetnek iránta. Igaz, hogy a rendkívüli közgyülést kérő iven nagy ravaszul az van feltüntetve, hogy a Bethlent ért támadások ellen akarnak tiltakozni és egy szó sincs arról, hogy bizalommal akarnak viseltetni a gróf iránt. Ez olybá tünik, mintha a magárahagyatott, önmagát megvédelmezni nem tudó Bethlen Istvánt akarnák megvédelmezni. Ha igy van, felesleges a dolgot a törvényhatóság elé hozni, mert hiszen

a megvédés a párt dolga és a párt talán mégsem a törvényhatósági bizottság.

Igaz az is, hogy Gömbös Gyula iránt kiélezetten külpolitikai okokból és a revizió kérdésében nyilvánitottak bizalmat és ezekben a vonatkozásokban tagadták meg gróf Bethlen István képviselőtől a bizalmat és üdvözlést.

Tehát: Bethlent megvédik Eckhardt támadásaival szemben, de a revizió és külpolitika terén nem állanak vele egy plattformon.

Ez is és igy is elég érdekes. A debreceni egységespárt végeredményében ezzel a közgyülési határozattal is meg fogja mutatni, hogy nem feledkezett meg szeretett képviselőjéről, megvédi őt, üdvözli is. Igy azután Bethlen sem haragudhatik meg, vagy ha megharagudott, megbékélhet most debreceni „pártiveivel". A debreceni egységespárt soha el nem mulható hálával tartozik Eckhardt Tibornak a szentesi beszédért, amely alkalmat adott a pártnak rendkívüli közgyülés összehivására és arra, hogy az előző közgyülésen megtagadott üdvözlést elküldhesse gróf Bethlen Istvánnak. Nagy ég, hol találtak volna egy másik jó okot erre, ha Eckhardt Szentesen nem gorombáskodik!...

A rendkívüli közgyülést kérő ivet szerdán helyezték el a polgármesteri hivatalban és az a szükséges ötven aláírást már meg is kapta.

A kérelem szövege és első aláírói a következők:

Méltóságos Főispán Úr!

Alulirottak mély tisztelettel kérjük Méltóságodat, hogy az 1929 t.-c. 23. § 3. pontjára hivatkozással Eckhardt Tibornak szentesi beszédében gróf Bethlen István személye ellen intézett durva támadás elleni tiltakozás tárgyában a rendkívüli közgyülést összehivni méltóztassék. Dr. Rásó Sándor, dr. Sz. Kun Béla, dr. Pajor Győző, Pethő Lajos, vitéz Lépes Győző, Bessenyei Gyula, Steinfeld István, dr. Kertész Kálmán, dr. Simon Imre, Ruffi Vargha Kálmán, dr. Böszörményi Béla, Serly Gusztáv, dr. Nagy István, dr. Tervey Tamás, Csáky János, Zöld László, dr. Nyiri Ernő, dr. Markovits Elemér, Balogh István, Csiszár Ferenc, Garai Mór, dr. Gergely Jenő, Feldmann Sándor, Rozgonyi Dezső, Mező Ármin, dr. Ratkóczy János, Megyeri Gábor, Suhajda Béla, Lukács Izidor, Sarkady Dezső.

Ez összesen harminchárom aláírás. Azonban a hivatalos órák végéig megkerült a többi aláírás is és

csodálatos gyorsasággal (hát van még mesebeli gyorsaság a közigazgatásban is) megtörtént még ugyanaznap, vagyis szerdán a rendkívüli közgyülés összehivása.

Dr. Vargha Elemér h. polgármester ugyanis a délutáni órákban már a következő közlést adta ki:

HIRDETMÉNY.

Az 1929: XXX. t.-c. 23. §-ának 4. bekezdése alapján közhírré teszem, hogy Debrecen sz. kir. város törvényhatósági bizottsága a f. évi február hó 23-án — szombaton — délelőtt 10 órakor a városháza közgyülési termében rendkívüli közgyülést tart, amelynek tárgysorozata

— Meghülésnél, náthaláznál, torokgyulladásnál, mandolalobnál, fülkatarrusnál, valamint idegfájdalmaknál és szaggatásnál naponta fél pohár természetes „Ferenc József" keserüvíz nagyon jót tesz, mert a gyomorbélcsatornát alaposan kitisztítja és desinficiálja, azonkívül pedig megfelelő emésztést biztosit.

II
szinte öröm
és elragadtatás
fogadta a
BÉCSI CSALOGÁNY-t
Játszák:
Eggerth Márta
Slezák Leó
VIGSZÍNHÁZ
Jegyét biztositsa előre!
Első előadás mérsékelt helyárakkal!

A CUKORBAJ—

csak elővigyázatos diéta mellett ártalmatlan betegség. De melyik cukorbajos nem követ el egyszer-másszor tudatosan is étrendi hibát, engedve gyomra vágyának? Hát még mennyi származik tévedésből, vagy megtévesztésből?

Minden **diétahiba** kizárásával, rendszeres jóllakást csak a **szénhydrátmentes** TRESFARIN tápszerek biztosítanak.

Az Aranygaluskától — a Zsemlyéig minden ételnemű **otthon** is elkészíthető a **TRESFARIN lisztből.** A szénhydrátmentes **TRESFARIN** kenyér a konyhaművészet csucsteljesítménye. 200 kg.-os cipó ára 80 fillér. Kérjen ingyen receptkönyvet

TRES RT.,
DIÉTÁS TÁPSZEREK
Budapest,
V., Gr. Tisza István u. 7. sz.

Debrecenben is állandóan kaphatók a Tresfarin készítmények: **DEUTSCH ALBERT és FIA** cégnél, Ferenc József út 1. sz.

a városháza hirdető tábláján ki van függesztve.

Debrecen, 1935 február 20.

Dr. Vargha Elemér
m. kir. kormányfőtanácsos,
h. polgármester.

Sajnos, gróf Bethlen Istvánnak le kell mondania arról, hogy ő is olyan ünnepélyes keretek közt üdvözöltessék, illetve rédessék meg Eckhardttal szemben, mint ahogy Gömbös Gyula miniszterelnököt üdvözölték hívei. A Gömbös-féle ünneplő közgyűlést kérő íven világosan ott volt, hogy a rendkívüli közgyűlésnek csak egyetlen tárgya legyen, az üdvözlés. Ez a kívánság már nem szerepel a bethleni üdvözlést provokáló közgyűlést kérő íven.

Bethlennek így is jó lesz, hiszen az már úgyis olyan pótüdvözlés.

Nem is szerepel egyedüli tárgyként a Bethlen István védelme, hanem a kibocsátott tárgysorozaton 23 tárgy szerepel, amelyek között ott van a Bethlen-ügy is. A többi közt. Viszont az is igaz, hogy mégis csak különbség van egy aktiv miniszterelnök és volt miniszterelnök között. De hiszen ezek csak külsőségek és nem a forma fontos, hanem a lényeg, bár bizony-bizony sokszor a forma a lényeg. De itt bizonyosan a lényeg a lényeg s az a fő, hogy az egységespárt Debrecen szabad királyi város törvényhatósági bizottságán keresztül ép olyan tiszta szívből fakadó kívánságokkal üdvözli a volt mint a jelen miniszterelnököt.

A rendkívüli közgyűlés tárgysorozatán tehát 23 pont között szerepel Bethlen István. Sajnos, e huszonhárom pont között viszont nem szerepel a munkanélküliség kérdése, a szellemi és fizikai munkanélküliek problémája, amely talán még Gömbös, még Bethlen üdvözlésénél is fontosabb probléma. Hát persze, persze az üdvözlés problémáját könnyebb megoldani, mint a munkanélküliségét. De viszont Debrecen polgársága aligha úgy képzeli a mai világban a törvényhatósági bizottságot, hogy az politikusokat veszekedés közben üdvözöljön. A tisztelt bizottsági tagok nem is erre vállalkozhattak. Bizonyára mindenki érezte magában a képességet és készséget arra, hogy olyanféle kérdések megoldásán is közremunkálkodjék, mint a munkanélküliség problémája. Ha valaki erre nem érez magában erőt és képességet, akkor nem szabad a mai időkben a közgyűlés padjaiban helyet foglalnia. Vagy éppen ezért kellett ezt a nagy egységespárti többséget összehozni a közgyűlés terméből, hogy a bizalmi nyilatkozatoknak készséges tábora legyen. Akkor viszont az a közgyűlés megfelel hivatásának. Hogy is mondják? Mert fő a bizalom!

Vonat alá vetette magát egy 12 éves szoboszlói diáklány, mert tanúlni kellett

Szél János hajdúszoboszlói vasúti pályaőr kedden este értesítette a csendőrséget, hogy *a pályaudvar közelében egy fiatal leány kettészelt holttestét találta.* — Azonnal csendőri bizottság ment ki a helyszinre a hajdúszoboszlói tisztiorvossal együtt s megállapították, hogy *a feltűnően fiatal leány öngyilkossági szándékból vetette magát a vonat elé, amely valósággal kettészelte testét.*

A csendőrök keresgélni kezdtek a sínek mentén, hátha valami igazoló írást, vagy búcsúlevelet találnak a közelben. Sikerült is ráakadni néhány méterrel távolabb a leány retiküljére, zsef honv. főorvos—Kormas Karola. borítékot. *A kusza, gyermekes vonásokkal írott levélből megállapították, hogy az öngyilkos Lajos Mária 12 esztendős hajdúszoboszlói diáklány.* Búcsúlevelében megírta, hogy *azért lett öngyilkos, mert tanulnia kellett.*

A tragikus sorsú leány temetésére az ügyészség megadta az engedélyt.

A tábla is felmentette a Gazdasági és Kereskedelmi Bank igazgatóságát a bankvétség vádja alól

Érdekes bankvétségi ügyet tárgyalt a debreceni tábla szerdán délelőtt. A volt debreceni Gazdasági és Kereskedelmi Bank annak idején üzletkörében kamatozó betéteket is elfogadott. 1920. évben azonban törvényt hoztak, melynek értelmében csak azok a bankok fogadhatnak el kamatozó betéteket, amelyek tagjai az Országos Központi Hitelszövetkezetnek és a Pénzintézeti Központnál be vannak jegyezve. A Gazdasági és Kereskedelmi Bank egyik követelményt sem teljesítette,

kamatozó betéteket azonban elfogadott. Emiatt 1933 juniusában eljárás indult meg a bank vezetősége ellen bankvétség miatt.

A bank akkori ügyvezető igazgatója azonban kevéssel az eljárás megindítása után elhalálozott és így az eljárást az igazgatósági tagok ellen folytatták. A bank a súlyos gazdasági viszonyok áldozata lett már régen, mikor az eljárás még mindig folyt, sőt most is folyik az igazgatósági tagok ellen. A debreceni törvényszék egy hónappal ezelőtt tárgyalta az ügyet, melynek vádlottai az akkori igazgatósági tagok, Vági István ipartestületi elnök és öt volt akkori igazgatósági tag. A törvényszék, tekintettel arra a körülményre, hogy a vád tárgyává tett cselekménynek nélkülözhetetlen kritériuma a szándékosság,

valamennyi vádlottat felmentette, mivel igazolva látta jóhiszeműségüket.

A királyi ügyész fellebbezése folytán került az ügy szerdán a tábla elé. — *Nyiri* László dr. védőbeszédében részletesen kifejtette, hogy az egykori bank alapszabályilag szabályozott üzletkörében a betétek elfogadása is benne van, az alapszabályokat a törvény életbelépése előtt készítették és a törvény életbelépése után egyszer módosították, mikor is a debreceni törvényszék, mint cégbíróság, jóváhagyta a módosítást anélkül, hogy kifogásolta volna a betétekre vonatkozó részt, ami pedig akkor is törvénybe ütközött. — Sőt a bank szintén a cégbírósághoz terjesztette be évenként mérlegét, melyben kifejezetten szerepeltek a kamatozó betétek s ezt

sem a cégbíróság, sem az a cégbírósági felülvizsgáló közeg, aki évenként a cégbíróság ténykedését felülbírálta, soha kifogás tárgyává nem tette.

Ezek után semmi szín alatt nem forogh fenn szándékosság a vádlottak részéről. A királyi tábla a törvényszék felmentő ítéletét teljesen a védő álláspontján alapuló indokolással

a vádlottak jóhiszeműségének a hangsúlyozásával helybenhagyta.

Az ítélet ellen a főügyészhelyettes semmiségi panaszt jelentett be.

Humoros per a csirke és a grófnő dereka körűl — felmentéssel

Tömöri Antal gazdálkodó felesben bérelt egy szőlőskertet özvegy *May* Lajosné, született *Török* Margit grófnővel. A gazdálkodó és a grófnő között azonban viszály keletkezett, amelyre az a feljelentés tett pontot, Tömöri Antal ellen.

A feljelentés szerint Tömöri Antal a felesben bérelt föld termésének nagy részét magának tulajdonitotta el

s amikor ezért a grófnő felelősségrevonta, a gazdálkodó rákiáltott:

— Itt én vagyok az úr, maga niemand!

Ezenkívül még egész sereg reprodukálhatatlan kifejezést használt a grófnővel szemben — a feljelentés szerint. Sőt megfenyegette özvegy May Lajosnét, hogyha sokat beszél, akkor kettétöri a derekát.

A szerdai járásbírósági tárgyaláson *Tömöri* Antal tagadta a vádat. Kijelentette, hogy

éppen ellenkezőképpen történt a dolog.

Ő mindig pontosan osztozott a terméseu, de a grófnő követett el olyan dolgokat, amelyek megszegték a megállapodásukat. — Özvegy May Lajosné ugyanis megtudta, mikor nincsen ő odahaza és ilyenkor az alkalmazottaival kiásatta úgy a krumplitermés jelentős részét, mint valóságos szüretet rendezett a szőlőben. Elmondta a gazdálkodó, hogy

a grófnő cselédjét rajta is kapta a piacon, amint a jogtalanul szerzett szőlőt árulta.

Az ilyen esetek miatt panaszkodott a grófnőnek, de mindig udvariasan.

— Állandóan finom voltam a grófnővel — vallotta —, mindig csak így mondtam: Méltóságos asszony így, méltóságos asszony úgy!...

Amíg ön alszik a DARMOL dolgozik

A leszedett szőlők árát követelte a grófnőtől, de nem kapta meg s ekkor kijelentette, hogyha mégegyszer megtudja, hogy szedik a feles tulajdonát képező szőlőből a termést, kettétöri a derekát — egy csirkének.

— *Csirkére értettem én, bíró úr — erősitgette —, nem a méltóságos asszonyra. Hiszen az olyan hatalmas asszony, ha egyet rámütne, menten belehalnék!...*

Gazdag Mária magántisztviselőnő csak azt hallotta, amint Tömöri ezt kiabálta: „Kettétöröm a derekát!" Azt azonban nem tudja, hogy kire értette a gazdálkodó: a grófnőre, vagy a csirkére.

Kassai Farkas József városi tisztviselő a következő tanu, de nagy meglepetésre kijelenti, hogy semmit sem tud az egész ügyről, azt sem tudja, miért idézték meg. Gyöngyössy járásbíró ekkor megállapította, hogy az idézést tévesen kézbesítették.

— Kassai Imre kifutónak kellett volna kézbesíteni az idézést.

Kassai Imre 1917-ben született. Ez aligha ön lesz — mutatott rá nagy derültség közben a bíró a középkorú városi tisztviselőre.

Özvegy *May* Lajosné nem jelent meg a tárgyaláson, kihallgatni nem lehetett, így aztán

bizonyítékok hiányában a bíróság felmentette

a vád alól Tömöri Antalt.

A szováti cigányok esete a derecskei pajtákkal

Szerdán délelőtt hat hajduszováti cigány állott a törvényszék Jeney-tanácsa előtt lopással vádolva. Az volt a vád ellenük, hogy rendszeresen fosztogatták Derecskén a borospincéket, szőlőspajtákat, azonkívül szerszámokat is loptak. A tárgyaláson mind a hat cigány ártatlanságát hangoztatta, sőt vezérük, *Zs. Juhász* Lajos kijelentette, hogy életében sem járt Derecskén. A bíróság a bizonyítás kiegészítése végett elnapolta a tárgyalást.

Hölgyek! Urak! Körbe-körbe!
Nemsokára itt a Görbe!
Kihirdetem utoljára:
Fel, a farsang utójára!
Vár a murik legjobbika:
Útirány az Arany Bika!
Együtt leszünk híradásig,
Kivilágos virradásig!
Félre bánat! Fel kezeket!
Csodáljuk a jelmezeket!
Bút veszejtünk! Táncot lopunk!
Csakazértis táncot ropunk!
Lesz az arcon épség-berzseny,
Éjfél után szépségverseny...
Lesz Jucika, lesz Zsuzsika,
Cigányzene, dzsessz-muzsika.
Minden eljön a sorára,
Olcsó leszen a bor ára,
Még potomabb a sör bére:
Gyerünk hát el a Görbére!

LAPUNKAT PÁRTOLJA, HA A „FÜGGETLEN UJSÁG"-BAN HIRDETŐ CÉGEKNÉL SZERZI BE SZUKSÉGLETEIT.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY

A néhai özvegy Kollát Imréné Kovács Juliánna hagyatékát képező Debrecen, Bocskay-tér 3. számú házastelek folyó év március 20-án (szerdán) délután fél 4 órakor Ferenc József út 44. szám alatti közjegyzői irodahelyiségemben közbenjöttöm mellett megtartandó önkéntes nyilvános árverésen a legtöbbet igérőnek el fog adatni.

Árverési feltételek megtekinthetők közjegyzői irodámban a hivatalos órák alatt.

Debrecen, 1935 február 14.

Dr. Lintner Sándor
királyi közjegyző.

Egyházi élet

A Soli Deo Gloria szövetség három napos konferenciát rendez Debrecenben 22, 23 és 24-én, az összes debreceni református közép és főiskolás leányok és fiuk számára. A három napos konferencia előadói: Bolományi Margit, Farkas Pál, Kiss Sándor, Kalmár Lajos, Makay László, Soós Géza dr., Vasady Béla dr. és Zeéry—Posch Géza. A konferencia programját részletesen ismertetni fogjuk.

*

A Csapó uccai egyházrész tanácsa tegnap tanácsülést tartott az egyházrész tanácstermében (Széchenyi ucca 4.). Ezen a tanácsülésen az ujonnan választott tanácsosok letették az esküt. Megtárgyalták az anyagi ügyeket és megválasztották az albizottságok és bizottságok vezetőit és tagjait. A tanácsülésen dr. Soós Béla lelkész, egyházrészi parochus elnökölt.

*

Református főiskolás szeretetvendégség lesz vasárnap délután 5 órakor a Kollégium dísztermében. A szeretetvendégségen *Farkas* Pál, püspöki segédlelkész tart előadást az oxfordizmusról.

*

A vasárnapi protestáns egyetemi istentiszteletek Kiss Sándor fog ígét hirdetni.

*

A „Társadalmi rendszerváltozás az Evangélium tükrében" ciklusban — A Soli Deo Gloria kulturszociális szeminárium vitaestsorozatában — *Kiss* Sándor országos KIE-elnök tart előadást a „Kenyér kérdéséről" szombaton 6 órakor a Kollégiumban.

*

Az evangélikus egyetemi Luther Kör tegnap este megragadó vitaestet rendezett korunk legégetőbb magyar társadalmi, gazdasági, kulturális kérdéseiről. A vitában fölszólaltak: *Pass* László, *Székács* Sámuel, *Hornyacsek* Pál, *Boldis* István, *Vietorisz* Ilona, *Szentgyörgyi* Klára, *Kuthy* Kornél, *Mendöl* Gusztáv és *Brózsik* Mátyás.

*

Vasady Béla dr. theologiai professzor orvostanhallgatók részére pénteken előadást fog tartani 8 órai kezdettel a Kollégiumban. Előadásának címe: *„Az Evangélium és az orvosi felelősség"*.

*

„Németország félszázaddal ezelőtt debreceni theológus szemmel" címen tart előadást *Révész* Imre dr. egyetemi tanár, a Csokonai Kör legközelebbi felolvasó ülésén, február 22-én, a Kollégium dísztermében d. u. 6 órakor. Előadásában ódesatyjának, néhai *Révész* Kálmán dr. volt miskolci püspöknek németországi útinaplóját fogja ismertetni. Ez alkalommal közreműködik a Szenczi Molnár Énekkar is, 80 tagú gárdájával Bach és Schubert műveiből fog interpretálni.

*

A Piarista Diákszövetség teaestje ma, csütörtökön este fél 8 órai kezdettel az Angol Királynő különtermeiben lesz.

A debreceni theologusok közismert lapjának a Közlönynek ezidei második száma megjelent. A lap értékes levelet közöl *Bartha* Tibor Debrecenben végzett segédlelkész tollából, amely levél élesen világit rá a mai Németország egyházi viszonyaira. Bartha Tibor, amint abszolvált, ösztöndíjas theológusként Halléba küldött ki a tiszántuli ref. egyházkerület, azt irja többek között, hogy az ottani magyar diákokkal szemben meglehetősen hidegen bánnak a német diákintézmények vezetői. Hideg bánásmódjukat a magyar diákok ügyeivel szemben azzal a gyönge érvvel próbálják okadatolni, hogy a németországi német diákokkal is elég bajuk van. Ime, igy fest az önzetlen magyar vendégszeretetet viszonozó harmadik birodalmi „vendégszeretet". Legalábbis a kifogástalan magyar nevü és magyar származású diákokkal szemben igy fest. Mert a németanyanyelvü magyarországi diákokat már jobban pártfogásukba veszik.

*

Az Árpádtéri egyházrész nőegylete e hó 24-én, vasárnap délután 5 órai kezdettel ünnepélyt rendez a Kassa ut 12. sz. alatti gyülekezeti teremben. Előadást tart: Péterffy László Dóczi-intézeti tanár.

A bébirabló kivégzését bizonytalan időre elhalasztották

Flemington, február 20. Hauptmann Bruno március 28-ára kitüzött kivégzése *elmarad*. A flemingtoni törvényszék kedden délután, hosszadalmas tanácskozás után, úgy határozott, hogy

megengedi a védelemnek a fellebbezés benyujtását és átteszi az ügy iratait New Jersey állam legfelsőbb törvényszékéhez.

A védelem a szerdai nap folyamán terjeszti be a fellebbezés terjedelmes megindokolását. A flemingtoni törvényszék egyuttal kimondotta azt is, hogy a március 28-ára kitüzött kivégzés végrehajtását bizonytalan időre felfüggeszti, tekintettel arra, hogy a fellebbviteli eljárás hosszabb időt vesz igénybe. New Jersey állam legfelsőbb törvényszéke csak májusban tartja legközelebbi ülésszakát, úgy hogy a jogerős itélet a legjobb esetben is csak júniusra várható.

Hoffmann, New Jersey állam kormányzója, egyébként eddig

huszonöt névtelen levelet kapot, amelyekben halállal fenyegetik meg őt és Trenchard flemingtoni birót, valamint az esküdtszék tagjait, ha Hauptmannon végrehajtják a halálos itéletet.

A flemingtoni bíróság megállapította, hogy a per iratai eddig másfélmillió szót tartalmaznak és igy az iratok kinyomatása a védelem céljaira körülbelül 10.000 dollárjába kerül az államkincstárnak.

Folyik a nyomozás az olaszliszkai rejtély körül

Olaszliszka, február 20. A megdöbbentő kettős halálos tragédia még mindig izgalomban tartja Olaszliszka lakosságát. A szepesi püspökség magyarországi birtokainak olaszliszkai uradalmi irodájában — mint ismeretes — kedden reggel holtan találták Kwassinger Zoltán 34 esztendős uradalmi intézőt és unokabátyját, Kwassinger Lászlót, aki ugyancsak alkalmazottja volt az uradalomnak.

Mindkét férfi átlőtt fejjel, holtan hevert az irodában.

A nyomozás rekonstruálni igyekezett az eseményeket, de egyelőre még csak feltevésekre alapitják a kettős halálos dráma lefolyását. Az áldozatok mellett két revolvert találtak s igy minden jel amellett szól, hogy kettős öngyilkossági tragédia történt.

A vizsgálóbiró ma délután száll ki Sátoraljaújhelyről Olaszliszkára, hogy a megejtendő boncolásnál — amely esetleg világosságot derit a rejtélyes ügyre — jelen legyen. Annyi bizonyos, hogy

Kwassinger Zoltánnak és Lászlónak semmi különösebb okuk nem volt az öngyilkosságra.

Mindketten kiegyensúlyozott anyagi körülmények között éltek, családjaikkal együtt Olaszliszkán laktak és semmi olyan zavaró körülményről nem tudnak, amely a két Kwassinger tragédiájának magyarázatául szolgálhat.

Egyes verziók szerint nincs kizárva az sem, hogy gyilkosság és öngyilkosság történt,

vagyis hogy az egyik revolverrel agyonlőtte a másik férfit és utána azután öngyilkosságot követett el. Búcsúlevelet családjuk számára nem hagytak. A nyomozás teljes erővel folyik, hogy a kettős halálos dráma részleteit megvilágitsák.

Dr. Diczig Alajos igen értékes előadást tartott az áregyezményekről, árrombolásról

Dr. *Diczig* Alajos iparkamarai titkár szerdán este hat órakor tartotta meg előadását az ipartestületben a kisipari áregyezményekről és a továbbiak mikénti intézéséről. A rendkivül aktuális témájú és nagy gyakorlati jelentőségü előadást a termet zsúfolásig megtöltő közönség hallgatta végig feszült érdeklődéssel. Az előadó rövid bevezetés után a tisztességtelen verseny kritériumait az utóbbi időben teljesen kimerítő árrombolást, annak káros következményeit és az ellene való védekezést fejtegette éppen a kisipari áregyezményekkel, vagy az irányári megegyezésekkel kapcsolatosan. Kiemelte, mint fontos elvi változást, hogy noha az árrombolással szemben az idevonatkozó törvény orthodox álláspontra helyezkedett eddig, már 1929-től kezdődőleg feltűnően korszerűen alkalmazták a bíróságok ennek a törvénynek az általános bevezető részét, amely a bíróság hatáskörébe utalja annak megállapítását, hogy esetenként az árrombolás tisztességtelen verseny-e, vagy sem. Noha egyelőre kezdetben csak a szerződésszegés megállapításán keresztül helyezkedett a bíróság erre az elvi álláspontra, amely azonban hovatovább mindjobban érvényesül a gyakorlatban. Jellemző idevonatkozólag, hogy Ausztria — igaz ugyan, hogy csak ideiglenesen —, de kiterjesztette a törvényt az árrombolásra is, amelyet igy tisztességtelen versenynek tekint. A helyes álláspont az, hogy minden olyan árrombolás, mely kétségtelenül a versenytárs, vagy társaknak a piacról való leszorítását célozza, avagy önköltségi áron, vagy azon alul huzamosabb ideig való forgalombahozatalból, illetve ipari ténykedésből áll, tisztességtelen versenynek tekintessék. És ha az illető az iparosszék figyelmeztetésére abba nem hagyná tevékenységét, úgy választottbiróság elé vigyék az ügy döntését, nem a rendes biróság elé, mert elsősorban az árrombolási ügyekben való bírói döntésnek alkalmazkodni kell a cselekmény természetéhez, amely ebben az esetben inkább ipari kalkulációs szakértelmet, mint jogi jártasságot igényel, továbbá a rendes perrendi úton lefolytatott eljárás lefolyása alatt az illető szabadon folytathatja az árrombolást s az esetleges késői maraszaló itélet hiábavaló. Megvan tehát a biztos módja a védekezésnek.

Ezután az előadó rátért a kisipari áregyezmények tulajdonképpeni kérdésének fejtegetésére. — Megállapította elsősorban is, hogy ki jogosult ilyen áregyezmények megalkotására, illetve milyen formában jogosult erre az iparosság. Tudvalevőleg a kereskedelemügyi miniszter arra az elvi álláspontra helyezkedett, hogy az ipartestületeknek és a kebelében levő egyes szakosztályoknak nem tekinti feladatául az ilyen egyezmények megalkotását, az ipartestületet pedig egyenesen intette, hogy ilyet még csak ne is kezdeményezzen.

Az ellen azonban nincs kifogása, ha az iparosság csak mint iparosság, vagy az egyes szakosztályok, mint szakmabeli iparosság ilyen áregyezményt kreálnak. Természetes azonban, hogy főleg a kisiparban nincs meg az az egyéniség nélküli egyjellegüség, amely a gyári termékeket jellemzi és egyes szakmákban igy nehézségekbe ütközik az áregyezmény megalkotása. Azonban ahol nem lehet az áregyezményt keresztülvinni, ott irányárakat kell megállapitani, amelyeknek kötelező erejét az egyessel ugyanúgy tartassa tiszteletben a többség, mint ahogy nem türi az áregyezmény egyéni megszegését, amelyet ez esetben árrombolásnak kell tekinteni és a már vázolt módon eljárni az egyes esetekben. Tehát úgy az áregyezmények, mint az irányári megállapodások már megelőzően alkalmaz-

Március 4. — hétfő este:
BODÓ ERZSI — K. VOITH ILONKA, HALMOS JÁNOS— ÉRDY PÁL
TROUBADOUR
nagyopera.
Karnagy: KOMLÓS PÁL

Excelsior Pensio
BUDAPEST
PETŐFI SÁNDOR UCCA 9. SZ.
Telefon 834-78.
Központi fütéses, folyóvizes, kényelmes szobák, elsőrendü ellátással olcsó árban kaphatók.

A CUKORBAJ—

csak elővigyázatos diéta mellett ártalmatlan betegség. De melyik cukorbajos nem követ el egyszer-másszor tudatosan is étrendi hibát, engedve gyomra vágyának? Hát még mennyi származik tévedésből, vagy megtévesztésből?

Minden diétahiba kizárásával, rendszeres jóllakást csak a szénhydrátmentes TRESFARIN tápszerek biztosítanak.

Az Aranygaluskától — a Zsemlyéig minden ételnemű otthon is elkészíthető a TRESFARIN lisztből. A szénhydrátmentes TRESFARIN kenyér a konyhaművészet csucsteljesítménye. 200 kg.-os cipó ára 80 fillér. Kérjen ingyen receptkönyvet

TRES RT.,
DIÉTÁS TÁPSZEREK
Budapest,
V., Gr. Tisza István u. 7. sz.
Debrecenben is állandóan kaphatók a Tresfarin készítmények:
DEUTSCH ALBERT és FIA
cégnél, Ferenc József út 1. sz.

a városháza hirdető tábláján ki van függesztve.

Debrecen, 1935 február 20.

Dr. Vargha Elemér
m. kir. kormányfőtanácsos,
h. polgármester.

Sajnos, gróf Bethlen Istvánnak le kell mondania arról, hogy ő is olyan ünnepélyes keretek közt üdvözöltessék, illetve védessék meg Eckhardttal szemben, mint ahogy Gömbös Gyula miniszterelnököt üdvözölték hívei. A Gömbös-féle ünneplő közgyűlést kérő íven világosan ott volt, hogy a rendkívüli közgyűlésnek csak egyetlen tárgya legyen, az üdvözlés. Ez a kívánság már nem szerepel a bethleni üdvözlést provokáló közgyűlést kérő íven.

Bethlennek így is jó lesz, hiszen az már úgyis olyan pótüdvözlés.

Nem is szerepel egyedüli tárgyként a Bethlen István védelme, hanem a kibocsátott tárgysorozaton 23 tárgy szerepel, amelyek között ott van a Bethlen-ügy is. A többi közt. Viszont az is igaz, hogy mégis csak különbség van egy aktiv miniszterelnök és volt miniszterelnök között. De hiszen ezek csak külsőségek és nem a forma fontos, hanem a lényeg, bár bizony-bizony sokszor a forma a lényeg. De itt bizonyosan a lényeg a lényeg s az a fő, hogy az egységespárt Debrecen szabad királyi város törvényhatósági bizottságán keresztül ép olyan tiszta szívből fakadó kívánságokkal üdvözli a volt mint a jelen miniszterelnököt.

A rendkívüli közgyűlés tárgysorozatán tehát 23 pont között szerepel Bethlen István. Sajnos, e huszonhárom pont között viszont nem szerepel a munkanélküliség kérdése, a szellemi és fizikai munkanélküliek problémája, amely talán még Gömbös, még Bethlen üdvözlésénél is fontosabb probléma. Hát persze, persze az üdvözlés problémáját könnyebb megoldani, mint a munkanélküliségét. De viszont Debrecen polgársága aligha úgy képzeli a mai világban a törvényhatósági bizottságot, hogy az politikusokat vesszekedés közben üdvözöljön. A tisztelt bizottsági tagok nem is erre vállalkozhattak. Bizonyára mindenki érezte magában a képességet és készséget arra, hogy olyanféle kérdések megoldásán is közremunkálkodjék, mint a munkanélküliség problémája. Ha valaki erre nem érez magában erőt és képességet, akkor nem szabad a mai időkben a közgyűlés padjaiban helyet foglalnia. Vagy éppen ezért kellett ezt a nagy egységespárti többséget összehozni a közgyűlés termében, hogy a bizalmi nyilatkozatoknak készséges tábora legyen. Akkor viszont az a közgyűlés megfelel hivatásának. Hogy is mondják? Mert fő a bizalom!

Vonat alá vetette magát egy 12 éves szoboszlói diáklány, mert tanúlni kellett

Szél János hajdúszoboszlói vasúti pályaőr kedden este értesítette a csendőrséget, hogy *a pályaudvar közelében egy fiatal leány kettészelt holttestét találta.* — Azonnal csendőri bizottság ment ki a helyszinre a hajdúszoboszlói tisztiorvossal együtt s megállapították, hogy *a feltűnően fiatal leány öngyilkossági szándékból vetette magát a vonat elé, amely valósággal kettészelte testét.*

A csendőrök keresgélni kezdtek a sínek mentén, hátha valami igazoló írást, vagy búcsúlevelet találnak a közelben. Sikerült is ráakadni néhány méterrel távolabb a leány retiküljére, zsef honv. főorvos—Kormas Karola. borítékot. *A kusza, gyermekes vonásokkal irott levélből megállapították, hogy az öngyilkos Lajos Mária 12 esztendős hajdúszoboszlói diáklány.* Búcsúlevelében megírta, hogy *azért lett öngyilkos, mert tanulnia kellett.*

A tragikus sorsú leány temetésére az ügyészség megadta az engedélyt.

A tábla is felmentette a Gazdasági és Kereskedelmi Bank igazgatóságát a bankvétség vádja alól

Érdekes bankvétségi ügyet tárgyalt a debreceni tábla szerdán délelőtt. A volt debreceni Gazdasági és Kereskedelmi Bank annak idején üzletkörében kamatozó betéteket is elfogadott. 1920. évben azonban törvényt hoztak, melynek értelmében csak azok a bankok fogadhatnak el kamatozó betéteket, amelyek tagjai az Országos Központi Hitelszövetkezetnek és a Pénzintézeti Központnál be vannak jegyezve. A Gazdasági és Kereskedelmi Bank egyik követelményt sem teljesítette,

kamatozó betéteket azonban elfogadott. Emiatt 1933 juniusában eljárás indult meg a bank vezetősége ellen bankvétség miatt.

A bank akkori ügyvezető igazgatója azonban kevéssel az eljárás megindítása után elhalálozott és így az eljárást az igazgatósági tagok ellen folytatták. A bank a súlyos gazdasági viszonyok áldozata lett már régen, mikor az eljárás még mindig folyt, sőt most is folyik az igazgatósági tagok ellen. A debreceni törvényszék egy hónappal ezelőtt tárgyalta az ügyet, melynek vádlottai az akkori igazgatósági tagok, Vági István ipartestületi elnök és öt volt akkori igazgatósági tag. A törvényszék, tekintettel arra a körülményre, hogy a vád tárgyává tett cselekménynek nélkülözhetetlen kritériuma a szándékosság,

valamennyi vádlottat felmentette, mivel igazolva látta jóhiszeműségüket.

A királyi ügyész fellebbezése folytán került az ügy szerdán a tábla elé. — *Nyiri* László dr. védőbeszédében részletesen kifejtette, hogy az egykori bank alapszabályilag szabályozott üzletkörében a betétek elfogadása is benne van, az alapszabályokat a törvény életbelépése előtt készítették és a törvény életbelépése után egyszer módosították, mikor is a debreceni törvényszék, mint cégbíróság, jóváhagyta a módosítást anélkül, hogy kifogásolta volna a betétekre vonatkozó részt, ami pedig akkor is törvénybe ütközött. — Sőt a bank szintén a cégbírósághoz terjesztette be évenként mérlegét, melyben kifejezetten szerepeltek a kamatozó betétek s ezt

sem a cégbíróság, sem az a cégbírósági felülvizsgáló közeg, aki évenként a cégbíróság ténykedését felülbírálta, soha kifogás tárgyává nem tette.

Ezek után semmi szín alatt nem forogh fenn szándékosság a vádlottak részéről. A királyi tábla a törvényszék felmentő ítéletét teljesen a védő álláspontján alapuló indokolással

a vádlottak jóhiszeműségének a hangsúlyozásával helybenhagyta.

Az ítélet ellen a főügyészhelyettes semmiségi panaszt jelentett be.

Humoros per a csirke és a grófnő dereka körűl — felmentéssel

Tömöri Antal gazdálkodó felesben bérelt egy szőlőskertet özvegy *May* Lajosné, született *Török* Margit grófnővel. A gazdálkodó és a grófnő között azonban viszály keletkezett, amelyre az a feljelentés tett pontot, Tömöri Antal ellen.

A feljelentés szerint Tömöri Antal a felesben bérelt föld termésének nagy részét magának tulajdonította el

s amikor ezért a grófnő felelősségrevonta, a gazdálkodó rákiáltott:

— Itt én vagyok az úr, maga niemand!

Ezenkívül még egész sereg reprodukálhatatlan kifejezést használt a grófnővel szemben — a feljelentés szerint. Sőt megfenyegette özvegy May Lajosnét, hogyha sokat beszél, akkor kettétöri a derekát.

A szerdai járásbírósági tárgyaláson *Tömöri* Antal tagadta a vádat. Kijelentette, hogy

éppen ellenkezőképpen történt a dolog.

Ő mindig pontosan osztozott a termésen, de a grófnő követett el olyan dolgokat, amelyek megszegték a megállapodásukat. — Özvegy May Lajosné ugyanis megtudta, mikor nincsen ő odahaza és ilyenkor az alkalmazottaival kiásatta úgy a krumplitermés jelentős részét, mint valóságos szüretet rendezett a szőlőben. Elmondta a gazdálkodó, hogy

a grófnő cselédjét rajta is kapta a piacon, amint a jogtalanul szerzett szőlőt árulta.

Az ilyen esetek miatt panaszkodott a grófnőnek, de mindig udvariasan.

— Állandóan finom voltam a grófnővel — vallotta —, mindig csak így mondtam: Méltóságos asszony így, méltóságos asszony úgy!...

Amíg Ön alszik a DARMOL dolgozik.

A leszedett szőlők árát követelte a grófnőtől, de nem kapta meg s ekkor kijelentette, hogyha mégegyszer megtudja, hogy szedik a feles tulajdonát képező szőlőből a termést, kettétöri a derekát — egy csirkének.

— *Csirkére értettem én, bíró úr — erősitgette —, nem a méltóságos asszonyra. Hiszen az olyan hatalmas asszony, ha egyet rámütne, menten belehalnék!...*

Gazdag Mária magántisztviselőnő csak azt hallotta, amint Tömöri ezt kiabálta: „Kettétöröm a derekát!" Azt azonban nem tudja, hogy kire értette a gazdálkodó: a grófnőre, vagy a csirkére.

Kassai Farkas József városi tisztviselő a következő tanu, de nagy meglepetésre kijelenti, hogy semmit sem tud az egész ügyről, azt sem tudja, miért idézték meg. Gyöngyössy járásbíró ekkor megállapította, hogy az idézést tévesen kézbesítették.

— Kassai Imre kifutónak kellett volna kézbesíteni az idézést.

Kassai Imre 1917-ben született. Ez aligha ön lesz — mutatott rá nagy derültség közben a bíró a középkorú városi tisztviselőre.

Özvegy *May* Lajosné nem jelent meg a tárgyaláson, kihallgatni nem lehetett, így aztán

bizonyítékok hiányában a bíróság felmentette

a vád alól Tömöri Antalt.

A szováti cigányok esete a derecskei pajtákkal

Szerdán délelőtt hat hajduszováti cigány állott a tövényszék Jeney-tanácsa előtt lopással vádolva. Az volt a vád ellenük, hogy rendszeresen fosztogatták Derecskén a borospincéket, szőlőspajtákat, azonkívül szerszámokat is loptak. A tárgyaláson mind a hat cigány ártatlanságát hangoztatta, sőt vezérük, *Zs. Juhász* Lajos kijelentette, hogy életében sem járt Derecskén. A bíróság a bizonyítás kiegészítése végett elnapolta a tárgyalást.

Hölgyek! Urak! Körbe-körbe!
Nemsokára itt a Görbe!
Kihirdetem utoljára:
Fel, a farsang utójára!
Vár a murik legjobbika:
Útirány az Arany Bika!
Együtt leszünk híradásig,
Kivilágos virradásig!
Félre bánat! Fel kezeket!
Csodáljuk a jelmezeket!
Bút veszejtünk! Ráncot lopunk!
Csakazértis táncot ropunk!
Lesz az arcon épség-berzseny,
Éjfél után szépségverseny...
Lesz Jucika, lesz Zsuzsika,
Cigányzene, dzsessz-muzsika.
Minden eljön a sorára,
Olcsó leszen a bor ára,
Még potomabb a sör bére:
Gyerünk hát el a Görbére!

LAPUNKAT PÁRTOLJA, HA A „FÜGGETLEN UJSÁG"-BAN HIRDETŐ CÉGEKNÉL SZERZI BE SZÜKSÉGLETEIT.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY

A néhai özvegy Kollát Imréné Kovács Juliánna hagyatékát képező Debrecen, Bocskay-tér 3. számú házastelek folyó év március 20-án (szerdán) délután fél 4 órakor Ferenc József út 44. szám alatti közjegyzői irodahelyiségemben közbenjöttöm mellett megtartandó önkéntes nyilvános árverésen a legtöbbet igérőnek el fog adatni.

Árverési feltételek megtekinthetők közjegyzői irodámban a hivatalos órák alatt.

Debrecen, 1935 február 14.

Dr. Lintner Sándor
királyi közjegyző.

Egyházi élet

ASoli Deo Gloria szövetség három napos konferenciát rendez Debrecenben 22, 23 és 24-én, az összes debreceni református közép és főiskolás leányok és fiuk számára. A három napos konferencia előadói: Bolományi Margit, Farkas Pál, Kiss Sándor, Kalmár Lajos, Makay László, Soós Géza dr., Vasady Béla dr. és Zeéry—Posch Géza. A konferencia programját részletesen ismertetni fogjuk.

*

A Csapó uccai egyházrész tanácsa tegnap tanácsülést tartott az egyházrész tanácstermében (Széchenyi ucca 4.). Ezen a tanácsülésen az ujonnan választott tanácsosok letették az esküt. Megtárgyalták az anyagi ügyeket és megválasztották az albizottságok és bizottságok vezetőit és tagjait. A tanácsülésen dr. Soós Béla lelkész, egyházrészi parochus elnökölt.

*

Református főiskolás szeretetvendégség lesz vasárnap délután 5 órakor a Kollégium dísztermében. A szeretetvendégségen *Farkas* Pál, püspöki segédlelkész tart előadást az oxfordizmusról.

*

A vasárnapi protestáns egyetemi istentiszteletek Kiss Sándor fog ígét hirdetni.

*

A „Társadalmi rendszerváltozás az Evangélium tükrében" ciklusban — A Soli Deo Gloria kulturszociális szeminárium vitaestsorozatában — *Kiss* Sándor országos KIE-elnök tart előadást a „Kenyér kérdéséről" szombaton 6 órakor a Kollégiumban.

*

Az evangélikus egyetemi Luther Kör tegnap este megragadó vitaestet rendezett korunk legégetőbb magyar társadalmi, gazdasági, kulturális kérdéseiről. A vitában fölszólaltak: *Pass* László, *Székács* Sámuel, *Hornyacsek* Pál, *Boldis* István, *Vietorisz* Ilona, *Szentgyörgyi* Klára, *Kuthy* Kornél, *Mendöl* Gusztáv és *Brózsik* Mátyás.

*

Vasady Béla dr. theologiai professzor orvostanhallgatók részére pénteken előadást fog tartani 8 órai kezdettel a Kollégiumban. Előadásának címe: *„Az Evangélium és az orvosi felelősség"*.

*

„Németország félszázaddal ezelőtt debreceni theológus szemmel" címen tart előadást *Révész* Imre dr. egyetemi tanár, a Csokonai Kör legközelebbi felolvasó ülésén, február 22-én, a Kollégium dísztermében d. u. 6 órakor. Előadásában ódesatyjának, néhai *Révész* Kálmán dr. volt miskolci püspöknek németországi útinaplóját fogja ismertetni. Ez alkalommal közreműködik a Szenczi Molnár Énekkar is, 80 tagú gárdájával Bach és Schubert műveiből fog interpretálni.

*

A Piarista Diákszövetség teaestje ma, csütörtökön este fél 8 órai kezdettel az Angol Királynő különtermeiben lesz.

A debreceni theologusok közismert lapjának a Közlönynek ezidei második száma megjelent. A lap értékes levelet közöl *Bartha* Tibor Debrecenben végzett segédlelkész tollából, amely levél élesen világít rá a mai Németország egyházi viszonyaira. Bartha Tibor, amint abszolvált, ösztöndíjas theológusként Halléba küldött ki a tiszántuli ref. egyházkerület, azt irja többek között, hogy az ottani magyar diákokkal szemben meglehetősen hidegen bánnak a német diákintézmények vezetői. Hideg bánásmódjukat a magyar diákok ügyeivel szemben azzal a gyönge érvvel próbálják okadatolni, hogy a németországi német diákokkal is elég bajuk van. Ime, így fest az önzetlen magyar vendégszeretetet viszonozó harmadik birodalmi „vendégszeretet". Legalábbis a kifogástalan magyar nevű és magyar származású diákokkal szemben így fest. Mert a németanyanyelvű magyarországi diákokat már jobban pártfogásukba veszik.

*

Az Arpádtéri egyházrész nőegylete e hó 24-én, vasárnap délután 5 órai kezdettel ünnepélyt rendez a Kassa ut 12. sz. alatti gyülekezeti teremben. Előadást tart: Péterffy László Dóczi-intézeti tanár.

A bébirabló kivégzését bizonytalan időre elhalasztották

Flemington, február 20. Hauptmann Bruno március 28-ára kitűzött kivégzése *elmarad*. A flemingtoni törvényszék kedden délután, hosszadalmas tanácskozás után, úgy határozott, hogy

megengedi a védelemnek a fellebbezés benyujtását és átteszi az ügy iratait New Jersey állam legfelsőbb törvényszékéhez.

A védelem a szerdai nap folyamán terjeszti be a fellebbezés terjedelmes megindokolását. A flemingtoni törvényszék egyuttal kimondotta azt is, hogy a március 28-ára kitűzött kivégzés végrehajtását bizonytalan időre felfüggeszti, tekintettel arra, hogy a fellebbviteli eljárás hosszabb időt vesz igénybe. New Jersey állam legfelsőbb törvényszéke csak májusban tartja legközelebbi ülésszakát, úgy hogy a jogerős ítélet a legjobb esetben is csak júniusra várható.

Hoffmann, New Jersey állam kormányzója, egyébként eddig

huszonöt névtelen levelet kapot, amelyekben halállal fenyegetik meg őt és Trenchard flemingtoni birót, valamint az esküdtszék tagjait, ha Hauptmannon végrehajtják a halálos ítéletet.

A flemingtoni bíróság megállapította, hogy a per iratai eddig másfélmillió szót tartalmaznak és így az iratok kinyomatása a védelem céljaira körülbelül 10.000 dollárjába kerül az államkincstárnak.

Folyik a nyomozás az olaszliszkai rejtély körül

Olaszliszka, február 20. A megdöbbentő kettős halálos tragédia még mindig izgalomban tartja Olaszliszka lakosságát. A szepesi püspökség magyarországi birtokainak olaszliszkai uradalmi irodájában — mint ismeretes — kedden reggel holtan találták Kwassinger Zoltán 34 esztendős uradalmi intézőt és unokabátyját, Kwassinger Lászlót, aki ugyancsak alkalmazottja volt az uradalomnak.

Mindkét férfi átlőtt fejjel, holtan hevert az irodában.

A nyomozás rekonstruálni igyekezett az eseményeket, de egyelőre még csak feltevésekre alapítják a kettős halálos dráma lefolyását. Az áldozatok mellett két revolvert találtak s így minden jel amellett szól, hogy kettős öngyilkossági tragédia történt.

A vizsgálóbíró ma délután száll ki Sátoraljaújhelyről Olaszliszkára, hogy a megejtendő boncolásnál — amely esetleg világosságot derít a rejtélyes ügyre — jelen legyen. Annyi bizonyos, hogy

Kwassinger Zoltánnak és Lászlónak semmi különösebb okuk nem volt az öngyilkosságra.

Mindketten kiegyensúlyozott anyagi körülmények között éltek, családjaikkal együtt Olaszliszkán laktak és semmi olyan zavaró körülményről nem tudnak, amely a két Kwassinger tragédiájának magyarázatául szolgálhat.

Egyes verziók szerint nincs kizárva az sem, hogy gyilkosság és öngyilkosság történt,

vagyis hogy az egyik revolverrel agyonlőtte a másik férfit és utána azután öngyilkosságot követett el. Búcsúlevelet családjuk számára nem hagytak. A nyomozás teljes erővel folyik, hogy a kettős halálos dráma részleteit megvilágítsák.

Dr. Diczig Alajos igen értékes előadást tartott az áregyezményekről, árrombolásról

Dr. *Diczig* Alajos iparkamarai titkár szerdán este hat órakor tartotta meg előadását az ipartestületben a kisipari áregyezményekről és a továbbiak mikénti intézéséről. A rendkivül aktuális témájú és nagy gyakorlati jelentőségű előadást a termet zsúfolásig megtöltő közönség hallgatta végig feszült érdeklődéssel. Az előadó rövid bevezetés után a tisztességtelen verseny kritériumait az utóbbi időben teljesen kimerítő árrombolást, annak káros következményeit és az ellene való védekezést fejtegette éppen a kisipari áregyezményekkel, vagy az irányári megegyezésekkel kapcsolatosan. Kiemelte, mint fontos elvi változást, hogy noha az árrombolással szemben az idevonatkozó törvény orthodox álláspontra helyezkedett eddig, már 1929-től kezdődőleg feltűnően korszerűen alkalmazták a bíróságok ennek a törvénynek az általános bevezető részét, amely a bíróság hatáskörébe utalja annak megállapítását, hogy esetenként az árrombolás tisztességtelen verseny-e, vagy sem. Noha egyelőre kezdetben csak a szerződésszegés megállapításán keresztül helyezkedett a bíróság erre az elvi álláspontra, amely azonban hovatovább mindjobban érvényesül a gyakorlatban. Jellemző idevonatkozólag, hogy Ausztria — igaz ugyan, hogy csak ideiglenesen —, de kiterjesztette a törvényt az árrombolásra is, amelyet így tisztességtelen versenynek tekint. A helyes álláspont az, hogy minden olyan árrombolás, mely kétségtelenül a versenytárs, vagy társaknak a piacról való leszorítását célozza, avagy önköltségi áron, vagy azon alul huzamosabb ideig való forgalombahozatalból, illetve ipari ténykedésből áll, tisztességtelen versenynek tekintessék. És ha az illető az iparosszék figyelmeztetésére abba nem hagyná tevékenységét, úgy választottbíróság elé vigyék az ügy döntését, nem a rendes bíróság elé, mert elsősorban az árrombolási ügyekben való bírói döntésnek alkalmazkodni kell a cselekmény természetéhez, amely ebben az esetben inkább ipari kalkulációs szakértelmet, mint jogi jártasságot igényel, továbbá a rendes perrendi úton lefolytatott eljárás lefolyása alatt az illető szabadon folytathatja az árrombolást s az esetleges késői marasztaló ítélet hiábavaló. Megvan tehát a biztos módja a védekezésnek.

Ezután az előadó rátért a kisipari áregyezmények tulajdonképpeni kérdésének fejtegetésére. — Megállapította elsősorban is, hogy ki jogosult ilyen áregyezmények megalkotására, illetve milyen formában jogosult erre az iparosság. Tudvalevőleg a kereskedelemügyi miniszter arra az elvi álláspontra helyezkedett, hogy az ipartestületeknek és a kebelében levő egyes szakosztályoknak nem tekinti feladatául az ilyen egyezmények megalkotását, az ipartestületet pedig egyenesen intette, hogy ilyet még csak ne is kezdeményezzen.

Az ellen azonban nincs kifogása, ha az iparosság csak mint iparosság, vagy az egyes szakosztályok, mint szakmabeli iparosság ilyen áregyezményt kreálnak. Természetes azonban, hogy főleg a kisiparban nincs meg az az egyéniség nélküli egyjellegűség, amely a gyári termékeket jellemzi és egyes szakmákban így nehézségekbe ütközik az áregyezmény megalkotása. Azonban ahol nem lehet az áregyezményt keresztülvinni, ott irányárakat kell megállapítani, amelyeknek kötelező erejét az egyessel ugyanúgy tartassa tiszteletben a többség, mint ahogy nem tűri az áregyezmény egyéni megszegését, amelyet ez esetben árrombolásnak kell tekinteni és a már vázolt módon eljárni az egyes esetekben. Tehát úgy az áregyezmények, mint az irányári megállapodások már megelőzően alkalmaz-

Március 4. — hétfő este:
BODÓ ERZSI — K. VOITH ILONKA, HALMOS JÁNOS— ÉRDY PÁL
TROUBADOUR
nagyopera.
Karnagy: KOMLÓS PÁL

Excelsior Pensio
BUDAPEST
PETŐFI SÁNDOR UCCA 9. SZ.
Telefon 834-78.
Központi fütéses, folyóvizes, kényelmes szobák, elsőrendű ellátással olcsó árban kaphatók.

ELADÓ RÖNTGENGÉP

Nagy teljesítményű Röntgen készülék, keveset használt, jutányosan eladó. Cím a kiadóhivatalban. — Megtekinthető délután 5—6 óra között.

ható védekezési formák is az árrombolás ellen. Úgy az egyezmény, mint az irányár célja nem a fogyasztó kizsákmányolása hanem a tisztes polgári haszon biztosítása az iparos számára. — Nem kartellbarátság, vagy utánzás ez, hanem egyenesen azt célozza, hogy az a kisiparos, aki anyagbeszerzésénél a kartell ércfalával találja magát szemben, módját ejthesse a kartellnyomás csökkentésének a fogyasztókat illetőleg s e réven biztosítsa magának a jól megérdemelt szerény reális hasznot. — Hogy ennek a szükségessége mennyire beleégett úgy az iparosság, mint a fogyasztók öntudatába, bizonyítja az, hogy olyan elvi álláspont változásokat lehet észlelni, mint például a közszállítási szabályzatnál. Ez eddigi irányelvül a legolcsóbb ajánlat elfogadását tekintette, most kimondja, hogy abban az esetben, ha a legolcsóbb ajánlat irreális alapozottsága a megvizsgálás alkalmával kiderül, nemcsak lehet, hanem egyenesen kell elfogadni a legreálisabb árak alapján nyugvó ajánlatot.

Manapság már vesztébe rohanna az a kisipar, amely a mai súlyos viszonyok között megelégedne a kartellek elleni szokásos és hangzatos frázisokkal, vagy ezek helyeslésével, ahelyett hogy a kisipari áregyezmény, vagy az irányárak egyetlen célravezető önvédelmi álláspontjára helyezkednék.

A hallgatóság hangos tetszésnyilvánítása között fejezte be Diczig Alajos úr. tartalmas előadását.

Szombaton lesz a Fillérbál

Az Evangélikus Filléregylet teaestjének előkészületei, az e hét szombatján este, pontosan 8 órától az Arany Bika dísztermében megtartandó bálra — már befejezésiez közelednek.

A magyar Bokréta táncait *Perczel* Karola tanítja be *Magyari* Gyula zenekarának kíséretével. Eddig soha nem látott szépségű táncok: *a mezőkövesdiek tánca, a kállai kettős, az oltár-tánc, a háromszéki csárdás, a csürdönkölő, a palotás* fognak lepergeni a nézők előtt. Gyönyörűek lesznek a *fonóbeli és lakodalmas jelenetek is.* Ugy a táncokat, mint a jeleneteket *eredeti népi jelmezben mutatja be a szereplők nagy csoportja.* A műsort hatalmas *irredenta élőkép* fogja befejezni.

Személyjegy ára, teával 2 pengő, ugyanilyen árú a páholy-személyjegy is. Táncosjegy ára 1 pengő. Jegyek a Mentze-Jánossy üzletben kaphatók szombaton délig, este pedig a pénztárnál.

Ezuton is kéri az elnökség a választmány tagjait, hogy a ma, csütörtökön délután pontosan 4 órától tartandó ülésen **megjelenni s a jegyekkel és gyűjtőívekkel elszámolni** szíveskedjenek.

LAPUNKAT PÁRTOLJA, HA A „FÜGGETLEN UJSÁG"-BAN HIRDETŐ CÉGEKNÉL SZERZI BE SZÜKSÉGLETEIT.

Külső segítséggel szanálni lehetett volna a Földhitelbankot

Budapest, februrá 20. A büntetőtörvényszéken Kovács Miklós tanácsa folytatta a Földhitelbank bűnügyének tárgyalását.

Galacz Imre könyvszakértő a Földhitelbank fizetésképtelenségéről tett vallomást. Véleménye szerint

külső segítséggel szanálni lehetett volna az intézetet.

Majos Ferenc dr., a PK ügyésze elmondta, hogy a PK néhány esetben visszaadta a váltókat az ügyfeleknek, mert kiderült, hogy az ügyfelek nem tartoztak akkora összeggel, mint amekkorát a váltó tévedésből felemlített.

Kolb Miklós, a Földhitelbank volt pénztárosa elmondotta, hogy több mint 350.000 pengő készpénz volt a pénztárban s ott volt a 10.000 fontos váltó és egyéb teljesen kifogástalan követelések. A 10.000 angol fontról szóló váltót a Nemzeti Bank vette meg.

— Emlékszik-e arra, hogy

Zala igazgató úgyszólván az utolsó percekben felvett a bank pénztárából 36.000 pengőt?

— Igen, de az igazgató úr több ízben is felvett még ennél nagyobb összegeket is, úgy hogy ez egyáltalán nem volt feltűnő.

— Igaz, hogy a könyvekben vegyszerekkel javításokat végeztek?

— Minden asztalon állt vegyszerek, hogy az esetleges hibákat ki lehessen javítani. A könyvekben azonban nem radirozhattunk. A P. K. emberei 12-én, amikor megjelentek, korlátozták a kifizetést 5000 pengőig.

— Június 13-án Paupera Ferencnek 13.000 pengőt fizettek ki, holott akkor már a P. K. ellenőrzés alatt állottak.

Körmendi Frimm Ödön, a bank értékpapírosztályának volt igazgatója elmondotta, hogy Révay Béla rendes ügyfele volt a banknak és ezért követelését minden további nélkül kifizették.

Révay igazgató semmiféle nyomást nem gyakorolt fivére érdekében.

Végül Wellisch Alfréd igazgatósági tag tett vallomást, majd a bíróság a tárgyalás folytatását péntekre halasztotta.

Zárt tárgyalás a kispesti tejellenőr asszonyégetési és vérfertőzési perében

Budapest, február 20. A pestvidéki ügyészség, mint ismeretes, vádat emelt *Pákozdi* Gábor 40 éves kispesti tejellenőr és 20 éves leánya, Mária ellen. A vád szerint Pákozdi a mult év pünkösdjén szenvedélyes szóváltás után

denaturált szesszel leöntötte feleségének ingét és meggyujtotta,

úgyhogy a szerencsétlen asszony súlyos égési sebeket szenvedett és két hét mulva az egyik kórházban meghalt.

Az ügyészség ezért szándékos emberölés bűntette címén emelt vádat a tejellenőrrel szemben, de a vádirat ezenfelül a két vádlottat

vérfertőzés bűntettével is megvádolta.

A pestvidéki törvényszéken Márton Albert tanácselnök tanácsa kezdte tárgyalni néhány héttel ezelőtt a bűnpert, amikor is Pákozdi elsőrendű vádlott a leghatározottabban tagadta bűnösségét.

Ezen a tárgyaláson kiderült, hogy Pákozdi több kisebb bűncselekményen kivül két alkalommal súlyos fegyházbüntetést is szenvedett kommunista bűncselekmények miatt. Pákozdi azt állította, hogy

felesége állandóan hűtlenkedett,

emiatt elkeseredésében egyszer öngyilkosságot kísérelt meg, minthogy azonban az asszonynak jó tulajdonságai is voltak, mindig megbocsátott neki.

Lánya jellemét is sötét színekkel rajzolta meg a törvényszék előtt, de egyébként a lányával kapcsolatos vádat is tagadta.

Pákozdi Mária vádlottat zárt tárgyaláson hallgatta ki a törvényszék, majd elrendelte a tanukihallgatásokat, amire a mai folytatólagos tárgyaláson került sor.

A tárgyalás megnyitása után Márton elnök kiüríttette a tárgyalótermet azzal, hogy

a tanukat zárt tárgyaláson hallgaja ki a törvényszék.

A zárt tárgyalás után a bíróság a tárgyalást elnapolta.

Nem csökkent a kanyarójárvány' de az iskolákat mégis megnyitják

Az óvodákban mindössze nem egészen egy százalék a megbetegedés és így a zárvatartásnak semmi indoka nem forog fenn

Megirta annak idején a *Független Ujság*, hogy a főorvos a nagyszámban fellépett kanyarómegbetegedések miatt megokoltnak látta, hogy az elemi iskolákat és óvodákat bezárassa és ilyen irányú előterjesztése alapján dr. *Vargha* Elemér h.-polgármester el is rendeltee, hogy február 20-ig a tanítás az elemi iskolákban és óvodákban szüneteljen. Ezeket az iskolákat csütörtökön reggel megnyitották annak ellenére, hogy a kanyarójárvány nem szünt meg és a megbetegedések száma nem csökkent. Ez azonban a tiszti főorvos véleménye szerint nem rejt magában veszedelmet az időjárás jobbra fordulása miatt.

A kanyarós betegek száma február 20-ig az év elejétől kezdve 670.

Januárban a megbetegedések száma 319 volt. A Független Ujság munkatársa felkereste dr. *Láng* Sándor egészségügyi főtanácsos, tiszti főorvost, aki a kanyaró jelen állapotáról a következőket mondta:

— A kanyarójárvány még mindig tart. Február első hetében 88, második hetében 107 megbetegedés történt, teiát a két hét alatt 195 megbetegedés. Előreláthatóan *a februári megbetegedések száma eléri a januári számot.*

Az esetleges halálozások száma — nem lévén a kanyaró kijelentése kötelező — csak a hó végén állapítható meg a halálozási naplókból, illetve az anyakönyi hivatal statisztikai lapjaiból. Az iskolák megnythatók, azok zárvatartására semmiféle indokot nem látok. Az idő ugyanis jobbra fordult és így a kanyaróval járó komplikációktól nem kell félnünk. mint a hó első hetében. Ha zord idő lenne, mint volt február 1-től 10-ig, akkor újra javasolnom kellene az iskolák bezárását, de így nem. Az elemi skolai tanulók egészségi állapotáról csak holnap kapok jelentést az iskoláktól és csak akkor állapíthatom meg, hogy a megbetegedések száma magas. Az iskolák és óvodák bezárása tehát most nem aktuális.

— A betegség egyébként nagyon rosszindulatú. Az iskolás gyermekek közül nem is halt meg egysem. A hét januári halott mind az 1—4 évesek közül kerül ki. Ezek is szegény, éhező, fütetlen szobában nyomorgó gyermekek. A legnagyobb baj, hogy amint már egy izben említettem,

a kanyaró a tuberkulózist aktiválja és igy nagyon sok gyermek lesz tuberkulotikus.

A májusban tartandó általános iskolavizsgálatoknál erre a részre is kiterjeszkedünk. Egyébként felhivtam a klinikákat és a közkórházat, hogy a tuberkulotikusok részére több férőhelyet biztosítsanak.

A tiszti főorvos nyilatkozatának különösen utolsó része kelthet méltán megdöbbenést és aggodalmat. A szegénység és nyomor mellett, vagy inkább annak nyomában ime a legborzasztóbb betegség réme lépked, a tuberkulozisé, amely ellen semmiféle orvosság és kórházi ápolás sem ielent fegyvert. Az éhezéstől, a nélkülözéstől minden ellenállásra alkalmatlanná gyengült testet megmenteni nem lehet. Hiszen a mai szerencsétlen szegény gyermek már akkor megkezdi a nyomorgást, az éhezést, már akkor leromlik kicsi teste, amikor még az anyja kiszáradt emlőit szopja. Mi táplálékot tud adni az az anya, aki maga is hétről hétre éhezik és egy falat kenyér sokszor lakomát jelent. A gyilkos nyomornak kell tehát hadat üzenni, azt kell legyőzni és erre a háborúra semmit sem kell sajnálni, semmit sem kell és szabad soknak, nehéznek megoldhatatlannak tartani.

Film naptár

Február

20-tól 24-ig **Bécsi csalogány** Eggerth Márta, Leo Slezák

25-től 26-ig **Koldus grófnő** Dolly Haas

27-től **Vigözvegy**

Játsza a **Vigszinház**

128 milliót örökölt egy kenézlői napszámos

Nyiregyháza, február 20. Hatzina György, 38 éves kenézlői napszámost a hatóságok arról értesítették, hogy egyik Ausztráliában élő rokonától 128 millió pengőt örökölt. A fantasztikus nagyságú pénzösszeg angol fontban van és annak átvételére az érdekelt fél egy nyiregyházi ügyvéd útján minden lépést megtett. Hatzina György egyébként földhöz ragadt szegény ember. A nem mindennapi örökségről szóló hírt Kenézlő község előljárósága megerősítette.

Az automobil fejlődése

Vetítettképes felolvasás a Déri-múzeumban.

Pénteken este pontosan 6 órakor a Déri-muzeum előadói termében a Magyar Mérnök és Építész Egylet debreceni osztálya rendezésében *Csobai* László okl. gépészmérnök *„Az automobil fejlődése napjainkig"* címmel vetítettképes felolvasást fog tartani.

A nemzetek bodogulásának előmozdítói a közlekedési eszközök, amelyek közt elsősorban áll az automobil. A géptechnikának nincs még egy alkotása, mely aránylag rövid idő alatt olyan magas ivelésű pályát futott volna be, mint a gépkocsi. A fejlődésnek ezt a gyors tempóját lehet majd látni a bemutatott képekben. A történelmi visszapillantás kapcsán szóba kerül a magyar automobilizmus fejlődése és mai válságos helyzete is.

Az előadás tárgyánál fogva nemcsak a szakemberek, hanem a nagyközönség érdeklődésére is számot tarthat, épen ezért minden érdeklődőt szivesen lát a rendezőség. Az előadásra belépődíj nincsen.

A mezőgazdasági összeírás számlálóbiztosainak jelentkezése

Az összeírás vezetősége értesíti a már kijelölt számlálóbiztosokat, hogy e hó 23-án, szombaton délelőtt 11 órakor a városháza közgyülési termében számláló biztosi értekezlet lesz. Ezen az értekezleten meg fogják tárgyalni az összes kitöltendő kérdőíveket, megbeszélik a vitás, vagy kétes pontokat. Az összeíró bizottság elnöke kérdéseket is fog feltenni, hogy a számlálóbiztosok tájékozottságáról meggyőződést szerezzen.

Csobán Endre főlevéltáros, mint a polgármester megbízottja újabban a következőket jelölte ki számlálóbiztosokul: Juhász Lajos (Thaly Kálmán u. 12.), Sibau Antal, Végváry Béla, Nyilas István, Makay Sándor, Villiger Béla, Király László, Sándor László (Gólya u. 5.), Jószay János, Melegh Gyula, Vasady Barna. Ezeket az urakat arra kéri az összeírás vezetősége, hogy a szükséges nyomtatványokat ma, csütörtökön délelőtt vegyék át a történelmi levéltárban és a szombati értekezleten szintén jelenjenek meg.

Háztartási alkalmazottat keres?

A leggyorsabban a Független Ujság apróhirdetése utján találja meg.

Kiujultak a horvát zavargások, csendőrsortűz öt halottal

Belgrád, február 20. A horvátországi zavargások szerdán ismét felújultak. Sibinje községben a földmívesek összeütköztek a csendőrséggel. A csendőrlegénység fegyverét használta és

a lövések következtében öt földmíves meghalt. A sebesültek száma ismeretlen.

Megállapították, hogy a felkelés egyik vezére a község lelkésze volt, akit letartóztattak.

Bród községben ugyancsak összeütközött a lakosság a csendőrséggel. Itt is fegyvert használt a csendőrlegénység, de hogy sérülés történt-e, ezidáig még nem lehet tudni.

London, február 20. A Reuter-iroda belgrádi jelentése behatóan foglalkozik a legutóbbi jugoszláviai zavargásokkal s megállapítja, hogy

Jugoszlávia összes köreiben a legsúlyosabb aggodalom mutatkozik a zavargások miatt,

amelyek Belgrádban, Montenegróban és Horvátországban kitörtek s február 1. óta 15 politikai halálesethez vezettek.

A walesi herceg Budapestre érkezett

Budapest, február 20. A walesi herceg ma este 10 órakor a bécsi gyorssal Budapestre érkezett. A királyi herceg, akinek látogatása teljesen magánjellegű, néhány napot rangrejtve szándékozik a magyar fővárosban tölteni. Tekintettel az angol királyi herceg inkognitójára,

hivatalos fogadtatás nem volt,

csupán az angol követség részéről jelent meg több tisztviselő a keleti pályaudvaron. Midőn a herceg a perronra lépett, az állomásfőnök jelentkezett nála. A walesi herceg megköszönte a figyelmet, majd gépkocsijába ült és a Dunapalotában levő lakására hajtatott.

A budapesti angol követség a Dunapalota-szállóban

a fejedelmi lakosztályt lefoglaltatta az angol trónörökös számára.

A szállodában már napok óta megtették az előkészületeket az előkelő vendég fogadására. Az igazgatóság a szalonban magyar gyümölcsökkel kedveskedett a hercegnek. A reggelihez magyar dzsemmet szolgálnak fel.

Az angol trónörökös inkognitóban érkezett hozzánk, mint Chester grófja. Minden intézkedés megtörtént, hogy a herceg kedve szerint

lehető zavartalanul ismerhesse meg a magyar fővárost,

amelynek lakossága nagy érdeklődéssel és szeretettel várja az előkelő vendéget.

Zilahy Lajos előadást tart Debrecenben

A Soli Deo Gloria Szövetség március 3-án díszelőadást rendez, melyre felkérte előadónak *Zilahy* Lajost, a kiváló írót. Zilahy, ki Budapesten a legélénkebb összeköttetést tartja fenn az ifjúsággal, készséggel vállalta az előadást, mert szándékában van a nem fővárosi ifjúságnak a megismerése. A Soli Deo Gloria Szövetség helyi vezetősége méltó keretet igyekszik adni ennek az előadásnak és egy díszünnepélyt rendez, melynek fővédnökségét Baltazár Dezső püspök vállalta. Az előadás eseménye lesz Rugonfalvi Kiss István ünnepi beszéde, ki az egyetemi ifjúság egyik legkiválóbb nevelője és pártfogója. Az ünnepély fényét emeli Galánffyné Hoór Tempis Erzsébet szereplése, melyet Debrecen műértő közönsége mindig kivételes alkalomnak tekint.

Az ünnepélyre belépődij nem lesz. Mivel a szövetség az előadást a Kollégium dísztermében rendezi, csak korlátolt számban bocsátott ki meghívókat s azért, akik az ünnepélyen részt akarnak venni, minél előtt jelentsék be a meghívóra való igényüket a Soli Deo Gloria helyi központjánál. (Eötvös u. 1. szám.)

A debreceni Rotary Club a modern nyelvek iskolai tanításáért

A debreceni Rotary Club, a társadalmi és gazdasági problémáknak ez az érdekes kutatószerve, szerdán este fél 8 órakor ülést tartott az Angol Királynő fehér termében. Az ülésen, amelyen a club tagjai nagy számban jelentek meg, *Serly* Gusztáv vezérigazgató elnökölt, meleg szavakkal köszöntve a résztvevőket.

Fejes Andor reáliskolai tanár értekezése szolgáltatta ezúttal a tanácskozás programját érdekes tanulmánnyal a modern nyelvoktatás sorsáról a középiskolai reform kapcsán. Világos okfejtéssel és tapasztalati adatokkal kimutatta, hogy a modern nyelvoktatás nem érhet el elég eredményt a tanuló életszempontjaiból a heti órák elégtelensége, a nyolc osztály közötti hibás elosztása és a tanterv téves célkitűzései folytán. Megmagyarázta, hogy milyen jelentősen emelné a tanulási eredményt például a német nyelvben az irodalomtörténet tanításának törlése s egy oly rendszer bevezetése, amely az olvasmányokat a nyelvtani szabályok dokumentálására használva fel, a nyelv megbízhatóságának érzését keltené fel a tanulóban. Rendkivül károsnak ígérkezik a középiskolai reformnak az az intézkedése, amely a modern nyelvi órák egyrészét törölni készül s felosztja a latin és a matematika között.

Dr. *Zemplényi* Vilmos egyetemi magántanár, *Mátay* Imre igazgató, *Versényi* Tibor vezérigazgató, dr. *Kovács* Andor egyetemi professzor, dr. *Magyar* Simon ügyvéd felszólalásai után Serly Gusztáv elnök foglalta össze a tanácskozás eredményeit abban, hogy a Club budapesti összeköttetései útján igyekszik a Fejes Andor kitünő előadásában kifejtett érveket a kultuszminisztérium elé juttatni azzal a meggondolással: országunk mai helyzetében nemzeti szempontból is igen fontos, hogy ifjúságunk minél több élő nyelvet tanuljon meg.

A magasrendű előadás és vita után barátságos hangulatban együtt vacsoráztak a Club tagjai.

ANYAKÖNYVI HIREK

A debreceni állami anyakönyvi hivatalnál e hó 20-án, szerdán a következő bejelentések történtek:

Születések: Öri István gazdálkodó, fiu, János; Győri János gazdálkodó, leány, Katalin; Kohn Jenő magántisztviselő, leány, Marianna; Szilágyi István gazdálkodó, fiu, István és 1 törvénytelen újszülött.

Halálozások: Somogyi Józsefné ref., 78 éves, Borsovay u. 6. Özv. Pozsgai Jánosné ref., 70 éves, Szappanos u. 19. Özv. Benes Istvánné ref., 44 éves, Bellegelő 469.

Házasságok: Oláh István kőmüves —Kozma Julia; Molnár István fm.—Csatári Erzsébet; Tóth Gergely gazdálkodó—Kiss Katalin; dr. Nagy József honv. főorvos—Kormos Karola.

A H. Pap-család a szegedi tábla előtt

Szeged, február 20. A szegedi ítélőtábla szerdán délelőtt 9 órakor folytatta a szeghalmi H. Pap-család gyilkossági bűnügyét. Az ítélőtábla *szándékos emberölés büntettében mondta ki őket bűnösnek* s a pénzes vaskazetta ellopását rablás bűntettének minősítette. A tábla mindkét vádlott büntetését kisebb mértékben leszállította. H. Pap Károlyt, mint tettest, 14 évi, ifj. H. Pap Istvánt, mint bűnsegédet 8 évi fegyházbüntetésre ítélte.

A tábla id. H. Pap Imrét, a meggyilkolt gazdálkodó rokkant fiát, akit a gyulai törvényszék életfogytiglani fegyházra ítélt, jogerősen felmentette dr. Aczél Jenő védőbeszéde után. Id. H. Pap Istvánnak törvényszéki felmentését a tábla helybenhagyta és az jogerőssé vált.

Súlyos kártérítési per Bihar volt alispánja és főmérnöke ellen

Berettyóújfalu, február 20. Bihar vármegye ma tartotta rendkivüli közgyűlését *Szilágyi* Lajos főispán elnöklete alatt. A rendkivüli közgyűlés utasította az alispánt, hogy *Fráter* László dr. nyugalmazott alispán, *Botos* Gábor főmérnök, volt államépítészeti hivatali főnök és *Kiss* Lajos volt számvevőségi főnök ellen a vármegyével szemben a gyöngyösi Kereskedelmi Bank által a körösszakálli híd építése ügyében indított és jogerősen megnyert per értékének, 30,000 pengő erejéig — mely a fegyelmi íratokból kitünően a nevezettek mulasztásából keletkezett — a kártérítési pert indítsa meg.

VENNI AKAR VALAMIT?

A Független Ujság hirdetése biztosan hozzájuttatja a kivánt tárgyhoz.

hirek

A Debreceni Független Ujság pártoktól független politikai napilap
Szerkesztősége és kiadóhivatala: Ferenc József út 49. Telefon: 32-12.

Előfizetési ár: egész évre 26.—, félévre 14.—, negyedévre 7.—, egy hóra 2.40 pengő. Külföldre ennek a kétszerese. Egyes szám ára hétköznap 10 fillér, vasárnap 20 fillér.

Mindentudó

Ügyeletes gyógyszertárak. E héten a következő gyógyszertárak tartanak éjszakai szolgálatot:

„Aranyangyal", Bánó Andor, Piac u. 50. Piac és Szent Anna u. sarok. „Reménység", Dr. Gödény Sándor, Csapó u. 22., „Zenede" mellett. „Bocskay", Lassányi József, Cegléd u. 22., a DMKE-vel szemben. „Hungária", Sz. Szabó Jenő, Vargakert, K. Tóth Kálmán u. 22.

Mentők, tüzoltók, telefon: 04.

A rendőrség telefonszáma: 20-45.

IDŐJÓSLÁS:

Mérsékelt déli szél, gyengén felhős, száraz idő, a hőmérsékleti viszonyok nem változnak. A reggeli ködösödés tovább fokozódik.

A BUDAPESTI RÁDIÓ MÜSORA

A műsorban nem szereplő állandó hétköznapi közvetítések:

9.45: Hirek. — 11.10: Nemzetközi vízjelző szolgálat magyarul és németül. — 12.00: Déli harangszó az egyetemi templomból. — 12.30: Hírek. — 1.15: Időjárás, időjelzés. — 2.40: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamok. — 4.45: Időjelzés, időjárás, vízállás, hírek. — 12.00: Himnusz.

CSÜTÖRTÖK,

február 21.

BUDAPEST I. MÜSORA

[illegible]: Torna. Utána hanglemezek. 10: [illegible]rek. 10.20: „A céllövés történeti fejlődése". (Felolvasás). nádudvari Rázsó Lajos előadása. 10.45: „A hőmérőzés". (Felolvasás). 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 12: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. 12.05: Losonczi-Schweitzer Oszkár szalonzenekara. 12.30: Hírek 1.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 1.30: Flesch Imre énekel, Pártos Ödön hegedül, zongorakísérettel 2.40: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek. 5: „Az okszerü takarmányozás XVI. része". Zajtay Artur dr. ny. kísérletügyi igazgató előadása. (A Földmívelésügyi Minisztérium rádióelőadássorozata). — 5.35: Leidenfrost Ica énekel, zongorakísérettel. 6.10: Angol nyelvoktatás. (J. W. Thompson). 6.45: ifj. Eitler István fuvolázik, zongorakísérettel. 7.15: „A téli sportok veszedelmei és sérülései". Mutschenbacher Tivadar dr egészségügyi főtanácsos, egy. rendkivüli tanár előadása. 7.50: László Sándor zorgorázik. 8.30: A magyar egyetemi ifjusági bajtársi szervezeteinek táborozása. Közvetítés a dunaparti „Turul-vár"-ból. Beszélő Budinszky Sándor. 10: Hírek, időjárásjelentés 10.15: Közvetítés a Pátria kávéházból. Lakatos Gyula és Lakatos Vince cigányzenekara muzsikál, Orbán Sándor énekel. 10.45: Major J. Gyula emlékest. Bevezető előadást mond Major Ervir dr. Közremüködik a Budapesti Hangverseny Zenekar. Vezényel Rajter Lajos. 1. Major J. Gyula: Szerenád vonószenekarra. 2. Major J. Gyula: Balaton szimfónia (nagyzenekarra).

BUDAPEST II. MÜSORA

5-5.30-ig: Hanglemezek. — 6.30: A „Száz könyv" sorozatban Schöpflin Aladár beszél Jókai „Uj földesur"-ról. 6.50-7.30-ig Közvetítés az Augusztcukrázdából. Balázs Béla szalozenekarának müsora. 7.40: „A szent rizs". Zboray Ernő utirajza. Felolvassa Fáy Béla. 8.15-9.35-ig: A Mária Terézia 1. honvédgyalogezred zenekara. 9.40: Hírek.

— A város nem bontatja le a vásártéri házikót. A kereskedelmi és iparkamara azt kérte, hogy a város a vásártéren az Arany János ucca végén levő kis házikót bontassa le, hogy ezzel is nagyobbá tegyék a vásárteret, mert ez a kis házikó akadálya a vásárosok elhelyezkedésének. Dr. Vargha Elemér h. polgármester, tekintettel arra, hogy a házikó bérbe van adva, abban a műszaki ügyosztálynak szerszámai vannak és egyébként is a házikó olyan kis területet foglal el, hogy az nem befolyásolhatja a vásárosok elhelyezkedését a házikó elbontását nem rendelte el.

— ZIZI MEGÉRKEZETT legújabb Sopousek fővárosi kalapmodelljeivel. Olcsó árak! Piac 67. (Frohner ház.)

Debrecen 25, 20 és 10 évvel ezelőtt

1910 FEBRUÁR 21. HÉTFŐ. Lapszünet.

1915 FEBRUÁR 21. VASÁRNAP. A Dunajecnél és Tarnowtól délre az orosz ellentámadásokat visszavertük. Az oroszok megfutottak Stanislau felé. A németek Észak-Lengyelországban az oroszokat Lomzára vetették vissza. Az oroszok megkezdték visszavonulási akciójukat a Bug folyóig. Egy német tengeralattjáró a La Manche csatornában elsüllyesztett egy angol csapatszállító hajót.

A király kinevezte a 39. gy. ezredben őrnaggyá Sucher Alfonz századost, századossá verbói Szluha Ferenc, Büttner Ármin, Neudert Richárd és Roykó Richárd főhadnagyokat, főhadnagyokká Csirczár Sándor, Herditzky Jenő, Fischer Antal, Hegedüs Dezső, Zvolenszky Béla, Böhm Richárd hadnagyokat, tartalékos főhadnagyokká Reiter Ármin, Schneider István, Lederer József, Engel Vilmos, Steinbach Emil, váradi Móritz Bertalan, Ivanovits Aladár, Kovács Lajos, Biró Béla t. hadnagyokat, századossá Schütz Ernő méneskari főhadnagyot, főhadnagyokká Demetrovits Dezső VIII. csendőrkerületi hadnagyot, Harsányi Sándor, Jakobovits Andor 3. honv. gy. e., népfölkelő hadnagyokká gróf Degenfeld Pál, Erber Ernő, Fábry Sándor, Molnár Antal, Molnár Ernő Kelemen Béla Keppich Béla, Adler Pál, Molnár József, Varjassy István, dr. Lövinger Ármin, Róth Lipót, Bisothka István, Bodrossy Dénes, Ledniczky István hadnagyokat, népfölkelő főorvossá dr. Katona Gábor segédorvost, hadnagyokká Vigh Bertalan, dr. Fülöp Miklós 3. h. gy. e. tisztjelölteket, hadnagy-gazdászati tisztté Kostyán Frigyes 3. h. gy. e. gazd. tiszthelyettest hadnagy-számvevővé Sank Péter VIII. csendőrkerületi számvivő helyettest, Dravetzky István róm, kath. segédlelkészt honvédsegédlelkésszé.

Dr. Szenes Zsigmond, akit a főispán tb. kórházi főorvossá nevezett ki, letette az esküt.

A Debreceni Kölcsönös Segélyző Egylet közzétette 31. közgyülésére szóló meghivóját és mérlegét, amely szerint 5.553.601 korona 40 fillér törzsbetét mellett a tiszta nyereség 298.428 korona 75 fillér.

1925 FEBRUÁR 21. SZOMBAT. Dr. Nagy Vince nemzetgyülési képviselő Debrecenbe érkezett, ahol hívei nagy ünnepléssel fogadták.

A Csokonai-színház bemutatta Than Gyula Csak azért is! című vígjátékát.

— Bezárták a városi jégpályát. A nagyerdei jégpályát, amelyet január hó 5-én nyitott meg a város, e hó 19-én bezárták. A beállott olvadásban ugyanis a jég teljesen elolvadt és így korcsolyázásnak nincs többé lehetősége. A nagyerdei jégpálya egyébként nagyon jó üzletnek bizonyult a város részére. A város a fiatalság kedvéért nagyon olcsó árat állapított meg. Például a belépőjegy villamos menettérti átszállójeggyel 50 fillér volt. De az alacsony árak mellett is szép bevétel mutatkozott és pedig 2400 pengő, amire a város nem is számított.

— Új cipészüzlet: Miklós ucca 2. Javítások, rendelések pontosan készülnek.

— Felhívás Debrecen sz. kir. város gyakorló orvosaihoz. A tiszti főorvos előterjesztésére ezúton is felhívom Debrecen sz. kir. város területén gyakorlatot folytató orvos urakat, hogy a 36.500—1930. N. M. M. rendelet 1—3. §-a alapján bejelentésre köteles kanyaró és szövődményes influenza eseteket a körrendelet 11. §-ában foglalt szankciók szem előtt tartása mellett feltétlenül jelentsék be az illetékes hatósághoz. Dr. Vargha Elemér s. k., m. kir. kormányfőtanácsos, h. polgármester.

— A Debreceni Orvosegyesület február 21-én, csütörtökön délután 6 órakor a belklinika tantermében tartja IX. tudományos ülését. Tárgysorozat: Bemutatások: 1. Bagothay László: Ingatérdreflex sclerosis multiplex esetében. 2. Thurzó Jenő: Hyperextensiós kézujjtartás, ú. n. „choreás kéz" sokfoltú gerincvelői keményedés esetében. Előadások: 1. Geszti József: Balfogások a tüdőtuberculosis ingertherapiájában. 2. Ács Miklós: Adatok a gestatiós látászavarok jelentőségéhez.

— Névnapokra krémlikőrök legolcsóbban bevásárolhatók, literenként 2.80 Vadásznál, Varga ucca 35., italmérés.

— Betörés a gumijavitóba. Szerdára virradóra betörés történt Orbán Lajos, Piac ucca 7. szám alatt levő gumijavító üzemébe. A betörők feszítő vassal nyitották fel az ajtót és a műhelyben mindent összehányva, bizonyára pénzt kerestek, de ezt nem találtak. Más pedig nem érdekelte őket s így üres kézzel távoztak. A betörés ügyében a rendőrség nyomozást indított.

— Tudja már, hogy Nagy cipőüzeme, Degenfeld-tér 11., cipőárukban legolcsóbb.

— Cipő szükségletét legolcsóbban beszerezheti Nagynál, Hunyadi ucca 12.

— Kell a tüzelőanyag. Kovács Julianna, Apponyi uccai lakos panaszt tett a rendőrségen, hogy 30 lugaslécet, karókat és fákat ismeretlen tettesek az éjszaka leple alatt elloptak. A tolvajokat keresik.

— Előadás Hollandiáról a Máv. műhelytelepen. E hó 23-án, szombaton este pontosan 7 órai kezdettel a Máv. műhelytelep színháztermében igen érdekes és tanulságos előadást tart Nagy Kálmán, aki, mint az eszperantó nyelv lelkes barátja, több külföldi barátjával állandóan levelez és nyári szabadságidejét mindig e barátainak egyikénél tölti el. A mult évben Hollandiában töltött három hetet s most számol be személyes megfigyeléseiről és tapasztalatairól. Az estélyen, melyet Kamarás Gyula műszaki főtanácsos fog megnyitni, bemutatásra kerül egy pár szép hollandi népdal és tánczene is. Az előadás teljesen díjtalan s arra az érdeklődőket szívesen látja a vezetőség.

— Tűzifát, szenet, száraz cser-, tölgy-, varga-, bükk, gyertyán hasából aprítva, fűzésre és téli tüzelésre elsőrendű hazai kőszenet, brikettet, kokszot, faszenet szobafütésre 100 kgr.-ot már házhoz szállítva a legolcsóbb árban ajánl Halász Bertalan tűzifa- és szénkereskedése a Margit-fürdő mellett. Telefon 10-24.

— Főjegyzőválasztás Szoboszlón. A dr. Vasady Győző elmozdításával megüresedett hajdúszoboszlói városi főjegyzői állásra csak most van még a pályázat meghirdetve. Legkomolyabb jelölt dr. Szabó Zoltán helyettes tanácsnok, ki 10 év óta közmegelégedésre szolgál a városnál s a napokban leteszi a törvény által kívánt gyakorlati közigazgatási vizsgát is a belügyminisztériumban szervezett bizottság előtt.

— Áldott állapotban levő nők, ifjú anyák és többgyermekes asszonyok az enyhe természetes „Ferenc József" keserüvíznek már mérsékelt adagokban való használata által is könnyű és híg ürülést, úgyszintén rendes gyomor- és bélmüködést érnek el.

— Az ipartestület előadássorozatában csütörtökön dr. Nyiri Lás[illegible]ó ügyvéd rendkívül érdekes előadást fog tartani este hat órai kezdettel az ipartestület dísztermében „Barangolások a nagyvilágban" címmel.

— REGÉNYÜNK mai folytatása anyagtorlódás miatt elmarad.

— Előadás a Munkás-Otthonban. Szerdán este szépszámú érdeklődő közönség előtt tartott szatirikus előadást a Munkás-Otthonban Gács Demeter hírlapíró. Előadásában „Nincs itt semmi baj" címmel összegezte a mai világhelyzet kirívó visszásságait, amelyek már olyan visszások, hogy jobb nevetni rajtuk, mint s,rni.

— Legyengült, vérszegény, hőemelkedéses, rosszul evő gyermek kivirul, fejlődésnek indul a Svábhegyi Szanatóriumban (Budapest). Pompás hegyi levegő, napfény. Testfejlesztő tornaö quarzfénykezelés.

— Kérelem a jószívü emberekhez. Herskovits Simon, Szepességi ucca 45. szám alatti lakos, aki esztendőkön keresztül küzdött a fronton és évekig szenvedett sebesülése miatt, most hat gyermekével együtt a legnagyobb nyomorban sinylődik. Arra kéri a jólelkü embereket, hogy aki teheti, segítsen rajta akár pénzbeli, akár természetbeni adománnyal. Az adományokat kiadóhivatalunk is továbbítja a szerencsétlen ember számára.

— A Debreceni Kereskedő Ifjak Dalköre március 10-én, vasárnap délelőtt 10 órakor tartja a dalkör Ferenc József út 8. szám alatti helyiségében 49-ik évi rendes közgyülését a következő tárgysorozattal: 1. Évi jelentés és a zárszámadások ismertetése. 2. Számvizsgálók jelentése. 3. Pénztárnok és számvizsgálók felmentése tárgyában határozathozatal. 4. Megemlékezés az alapítótagokról. 5. Az 1935. évi költségelőirányzat letárgyalása. 6. Szolgálati érmek és oklevelek kiosztása. 7. Esetleges indítványok. 8. Tisztujítás. Az esetleges indítványok a közgyülés előtt 8 nappal az elnökhöz írásban beterjesztendők. A zárszámadás és a költségvetés a közgyülést megelőző 8 napon az elnöknél bármely tag által megtekinthető.

— Boros József ruhafestő és vegytisztító vállalatát Piac u. 77. alatt megnyitotta.

— **Szakosztályi ülések.** Az ipartestületbe tartozó villanyszerelőiparosok e hó 21-én, csütörtökön este 7 órai kezdettel az ipartestület helyiségében ülést tartanak. — A kőművesiparosok szakosztálya e hó 24-én, vasárnap délelőtt 9 órakor részleges tisztújító közgyűlést tart. — A mészárosiparosok szakosztálya e hó 24-én, vasárnap délelőtt 10 órai kezdettel az ipartestületben részleges tisztújító ülést tart. — A sütő szakosztály e hó 25-én, hétfőn délután 4 órakor az ipartestület helyiségében ülést tart.

— **Kancák póttörzskönyvelése az elepi, hegyesi, kösülyszegi gazdák részére.** A Debreceni Gazdasági Egyesület közli az Elep — Hegyes — Kösülyszeg pusztákon gazdálkodó lótenyésztőkkel, hogy az egyesület felkérésére a debreceni méntelepparancsnokság február 28-án délelőtt 8 órai kezdettel a Rickl-tanyán póttörzskönyvelést és bírálatot tart, amelyre elővezethetők mindazok a kancák — ivadékaikkal —, amelyek az e tél folyamán tartott kancatörzskönyvi párosítások alkalmával bemutatva nem lettek.

— **Külföldi gazdaifjú csereakcióban** való részvétel. Mivel a Faluszövetség a folyó évben is megrendezi külföldi gazdaifjú csereakcióját, a Debreceni Gazdasági Egyesület előterjesztéssel fordult a város helyettes polgármesteréhez aziránt, hogy a mult évihez hasonlóan a város vállalja a debreceni gazdaifjak külföldi tanulmányútjának részvételi költségeit. A helyettes polgármester módot kíván adni néhány debreceni gazdaifjú külföldi ismeretszerzésére s arról értesítette a Gazdasági Egyesületet, hogy három debreceni ifjúnak a tanulmányúti részvételi költségét a város terhére vállalni hajlandó s felkérte az egyesületet, hogy az illető gazdaifjak személyére vonatkozóan tegyen véleményes javaslatot. Ennek alapján ezúton is felhívja a Gazdasági Egyesület a résztvenni kívánó gazdaifjakat s szülőiket, hogy részvételi szándékaikat legkésőbb február 23-ig az egyesület titkári hivatalában jelentsék be, ahol a csereakcióra vonatkozóan is részletes tájékoztatást nyerhetnek.

— **A cukorbajos** ember életmódjának legnagyobb hibája, hogyha kielégíti a szervezetet a cukoranyagcsere szempontjából, szenved a gyomor, ha pedig jóllakik a gyomor, hiba esik a cukoranyagcserében. Mindkét szempontot ideálisan összeegyezteti a világhírűvé vált magyar találmányú szénhydrátmentes „TRESFARIN"-liszt, melyből mindenféle ételnemű, kiváló ízletességgel házilag is elkészíthető. Az új diéthikus lisztet állandó orvosi felügyelet mellett előállítja a TRES r. t. Budapesten.

— **5 szobás parkettes Simonyi úti villa** villamos megálló mellett augusztus 1-re kiadó. Értekezni: Bészler és Dávid vaskereskedésében.

— **Beszámítható-e a szerelmes?** Ezt a kérdést egy anya adta fel a svájci szövetségi bíróságnak. Arra kérte a legfelsőbb bíróságot, utalja elmegyógyintézetbe a fiát, aki véleménye szerint a szerelemtől elvakulva olyan házasságot akar kötni, mely egész jövőjét tönkretenné. A svájci szövetségi bíróság visszautasította a kérést, kimondván, hogy a szerelem nem fosztja meg áldozatait elmebeli képességeitől.

MA UTOLJÁRA
A legragyogóbb katonabohózat
A
„Nyitott ablak"
az
APOLLÓBAN
Előadások kezdete: 5, 7 és 9-kor.
AZ ELSŐ ELŐADÁS
MÉRSÉKELT HELYÁRAKKAL!

Sport

Még mindég nincs döntés sem a Vincze-ügyben, sem utódjáról, sem a kapusról

Alberti váltságdíja: Az FC Madrid két mérkőzést játszik ingyen Budapesten

A Bocskay felett még mindig nem derült ki az égboltozat. Ideges kapkodásban merül ki a vezetőség munkája — ha ugyan ezt is munkának lehet nevezni és közben a legnagyobb bizonytalanság uralkodik a csapatszervezés körül.

Vincze átadása még nem történt meg hivatalosan, bár a Bocskay képviseletében *Fényes* Endre dr. szerdán egész nap tárgyalt az ujpesti vezérekkel. *Az Ujpest akadékoskodik:* már nem akarja adni Kiss Gábort, nem hívja meg a húsvéti tornára a Bocskayt.

Fényes dr. eredménytelenül tért vissza Budapestről és most vagyont jelentő telefonbeszélgetések folynak a Bocskay és az Ujpest között, hogy a feltételeket nyélbeüssék.

Vincze, mint Mohammed koporsója lebeg ég és föld között. — Közben a Bocskay lázasan keresi utódját, aki még a látóhatáron sincs. *Csütörtökre jön egy próbacsatár*, de ki mer dönteni egy tréning alapján, amikor kész játékosra van szükség?

Kapus sincs még. Tulajdonképpen csak egy mérkőzésről van szó, ezért *nagy összeget áldozni nem érdemes.* A mátészalkai Báthoryért sokat kérnek, hasonlóan Herendiért is.

Az egyetlen örvendetes esemény, hogy *Teleki felkelt betegágyából és saját kijelentése szerint szó lehet vasárnapi játékáról.*

Egyébként *Szalay* Imre, a Bocskay fővárosi képviselője szerdán este telefonon érintkezésbe lépett a Párisban tartózkodó *Herzog* Edvinnel, aki kijelentette, hogy *a Vincze-ügybe egyáltalán nem kíván belefolyni*, lévén az ügy már olyan staádiumban, amikor az ő állásfoglalása irreleváns.

Közölte, hogy *az Alberti-ügyet sikerült megfelelően elintézni: az FC Madrid, amely a Bocskay-kapust átvette, váltságdíj fejében két mérkőzést játszik ingyen Budapesten a Bocskay rendezésében.*

Mint megírtuk, *a Bocskay és Nagy József között lényegesen enyhült a helyzet* és a Bocskay trénere csütörtökre minden valószínűség szerint meg is érkezik Debrecenbe.

A TEXTILGYÁRI S. C. pénteken a Hegedüs-féle vendéglőben (Bethlen u. 29.) tartja szakosztályi ülését pontosan 8 órakor. Felkéri összes játékosait, hogy mindnyájan megjelenni szíveskedjenek, mert vasárnap egyik helybeli csapattal barátságos mérkőzést játszanak és a csapatot e tréning alapján állítják össze a DEAC elleni bajnoki mérkőzésre.

MEGJELENT
a legújabb sportszenzáció:
AUTOMATA
FOOTBALLNAPTÁR
Ára 20 fillér. Kapható a trafikokban.

•SZINHÁZ MOZI•
•HANGVERSENY•

MÚSOR:

CSÜTÖRTÖK délután 4 órakor: Hajnal Margittal Nápolyi kaland. (Zóna.) — Este 8 órakor: Gróf Gigoló. „C" (20.) bérlet. Hajnal Margit felléptével.

PÉNTEK este tisztviselőest, szigorúan csak felnőtteknek. 50% eng.: *Vigyázat, női szakasz.*

SZOMBAT d. u. 4-kor, zóna, közkívánatra. Csak felnőtteknek: *Ma éjjel szabad vagyok.* — Este: Orosz Vilma és Timár Ila felléptével: *Lámpaláz.*

VASÁRNAP délután 3-kor olcsó helyárakkal, Orosz Vilma és Timár Ila felléptével: *Sybill.* — Este Orosz Vilma és Timár Ila felléptével: *Lámpaláz.*

HÉTFŐ: Orosz Vilma és Timár Ila felléptével: *LÁMPALÁZ.*

KEDD délután 4 órakor, zóna, Timár Ila felléptével: *Nápolyi kaland.* (Inségakció javára.) — Este Sulyok Mária és Fülöp Magda felléptével: *Egy nő, akinek multja van.* A) bérlet.

SZERDA délután 4-kor, zóna. Szigorúan csak felnőtteknek: *Vigyázat, női szakasz.* — Este Sulyok Mária és Fülöp Magda felléptével: *Egy nő, akinek multja van.* B) bérlet.

CSÜTÖRTÖK délután 4-kor, zóna: *Gróf Gigoló.* — Este Sulyok Mária és Fülöp Magda felléptével: *Egy nő, akinek multja van.* C) bérlet.

MÁRCIUS 1—4. KÖZÖTT: Bodó Erzsi, K. Voith Ilonka, Halmos János, Érdy Pál, Komlós Pál: TROUBADOUR!

— **Bútor, portál** tervezés, készítés: Kal'' műasztalos. Erzsébet u. 4. Tel.: 28-47.

HAJNAL MARGIT UTOLSÓ FELLÉPÉSE A GRÓF GIGOLÓBAN

Minden este hatalmas sikerrel, a közönség hálás tapsai kíséretében hozta színre a Csokonai-színház Marschalkó—Sándor—Jatzkó operettjét, a Gróf Gigolót. A publikum meleg szeretettel fogadta a társulat vendégprimadonnáját, Hajnal Margitot, aki a Gróf Gigolóban rendkívül megkapó és hatásos alakítást nyujt. Hajnal Margit azonban ma, csütörtökön már utoljára szerepel a debreceni közönség előtt, amennyiben szerződése visszaszólítja Kecskemétre. Ilyenformán pénteken már el is utazik Debrecenből a Csokonai-színház tavalyi primadonnája, akit, mint vendégszereplőt is nagy rokonszenvvel és kiváló produkcióját megillető elismeréssel fogadott a debreceni közönség. Csütörtökön este még ő alakítja a Gróf Gigoló primadonnaszerepét, de hogy mikor lesz ismét alkalma visszajönni, egyelőre még nem lehet tudni.

MA, CSÜTÖRTÖKÖN búcsúzik
HAJNAL MARGIT
a debreceni közönségtől.
Délután zóna helyárakkal a
NÁPOLYI KALAND
Este a zsufolt házakat vonzó
GRÓF GIGOLÓ
primadonna szerepeiben.
Pénteken! Csak felnőtteknek, 50% helyárakkal
Vigyázat! Nőiszakasz!
Szombat délután zóna:
Ma éjjel szabad vagyok
Szombat — Vasárnap — Hétfő
Orosz Vilma
a Király Szinház
szubrett primadonnájával:
Lámpaláz
Pikáns operett.
Helyárak: 20—1.80 fillér!

MOZI

BÉCSI CSALOGÁNY.

Bájos kis operett — sőt nem is kicsi, hanem nagy. *Eggerth* Márta ebben a filmben megcsillogtatja minden művészetét és olyan kitünő pertnerekre talált Leo *Slezák* és Theo *Lingen* személyében, hogy a darab az utóbbi idők legkiemelkedőbb filmprodukciói közé nő. A bécsi kis munkáslányról szól a történet, aki színésznő akar lenni s végül legyőzve a sok akadályt, a közönség elé állhat. Sikert sikerre halmoz, közben beleszeret a színházi karmesterbe, aki szintén szerelmes belé, de otthagyja, amikor megtudja, hogy a fiatal művésznő egy gróffal ment vacsorázni. A művésznő karrierje azonban egyre felfelé tör, meghódítja egész Bécset, sőt az arisztokráciát is, aki történetesen éppen együtt vacsorázott Eggerth Mártával, amikor a karmester rajtakapta. A gróf megkéri a művésznő kezét, a művésznő beleegyezik, megtartják az esküvőt is, ahol kiderül, hogy a grófhoz egy komilfó művésznő nem mehet feleségül. Végre aztán elérkezik a happy-end, a megtért művésznő és a szerelmes karnagy egymásé lesznek.

A régi Bécs lelke és szíve van beleöntve ebbe a filmbe, csupa finom humor és derű, amit csak fokoz a kitűnő Leo Slezák és a nagyszerű Theo Lingen mókás figurája. Eggerth Márta ragyogó, szebb, mint valaha, gyönyörűen énekel. A muzsika tele hangulattal, színes melódiákkal. A rendezés tökéletes, a kiállítás pazar.

Ötletes és szórakoztató kísérőfilmek egészítették ki a Vigszinház műsorát.

.OZGAZDASÁG

DEBRECENI TERMÉNY- ÉS TAKARMANYPIACI ÁRAK

Búza 17.60—17.40. Rozs 13.60—13.40. Árpa 14.50—14.30. Zab 15.00—14.60—11. Tengeri 13.40—13.20—13.00. Lucerna 9—8.70—8.50—7.80—7.50. Széna 7.10—6.80—6.50—6.00—5.00. — Lóhere 7.00—6.60. Bükköny 6.50—6.00—5.50. Alomszalma 2.50—2.30. Rozsszalma 3.00—2.80. Zsúpszalma egy kéve 30—35 fillér. Cukorrépa 3.20—3.00. Takarmányrépa 2.60—2.50.

OLCSÓBB A TENGERI.

Határidőüzlet:

Búza: március 16.61, 62, 64, 70, 71, 68, 72, 69, zárlat 16.69—70, május 16.95, 97, 17.05, 04, 02, 06, 01, 04, zárlat 17.02—03. Rozs: március 13.43, 55, 48, 45, 42, zárlat 13.42—43, május 13.80, 85, 86, 92, 85, 83, 82, 79,, zárlat 13.70—80. — Tengeri: május 11.93, 92, 12.00, 11.85, 86, 89, zárlat 11.88—90.

Készáruüzlet:

Búza: tiszai 77 kg. 17.70—17.85, 78 kg. 17.85—18.00, 79 kg. 18.00—18.15, 80 kg. 18.10—18.35, ftiszai 77 kg. 17.40—17.55, 78 kg. 17.55—17.70, 79 kg. 17.70—17.85, 80 kg. 17.80—18.00. Rozs 14.20—14.50, tak. árpa 15.25—15.75, zab 15.50—15.65, tiszai tengeri 12.90—13.00.

A készárúvásáron búza és rozs nem változott, zab 15, tengeri 20—30 és tak. árpa 25 fillérrel olcsóbb.

Hivatalos valutaárfolyamok

1 angol font 16.80—17.10, 100 cseh korona 14.02—14.20; 100 dinár 7.80—8.30, 100 USA dollár 343.60—347.60 100 francia frank 22.30—22.50, 100 lira 29.90—30.25, 100 osztrák schilling 80—80.70, 100 svájci frank 110.70—111.65.

Szinarany 6340—6380 pengő, Napoleon 36.70—36.90 pengő.

VÉTELRE tőkeerős egyének, akik pénzüket befektetni kívánják. Ki akarja adni házát? **Hirdessen lapunkban,** biztos vevőre talál. **40 fillérért 2 napilapban jelenik meg hirdetése,** ha nálunk adja fel.

Egy apróhirdetés egyszeri közzére 10 szóig két napilapban, a Debreceni Független Ujságban, a Debreceni Ujságban HÉTKÖZNAP 40 FILLÉR, VASÁRNAP 60 FILLÉR.

Apróhirdetések

Vastag betüvel szedett szavak duplán számitanak. — Üzleti hirdetésre más tarifa. — Felvilágositással készséggel szolgálunk. — Apróhirdetéseket este 8 óráig felvesz a kiadóhivatal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Ferenc József út 49. szám. Telefon: 32-12.

Levelezés

Margit
Szálloda, Pansió
a Halászféle vendéglő udvarán (Margit-fürdő mellett) kényelmes, tiszta szobák (külön bejáratok) bőséges étkezés olcsó árak fürdőzőknek, sportolóknak kedvezmény, közel a gyógyfürdőhöz, klinikához, kórházhoz és strandhoz, villamos megállónál. Telefon 10-24. 2269

Itt a Pécsi koksz.
Ára: legolcsonyabb. Hőfoka: legmagasabb. Hamuja: finom por. A magyar kohászat diadala. Gabányi utóda Láng Miklós szén- és fatelepén, Csapó u. 28. Telefon 24-49. 3247

Állást keresők

Orvosnő,
ki Párisban, Budapesten, Debrecenben Bárdos Bijou szalonjában évekig mint önálló munkás dolgozott — házivarrónőnek ajánlkozik. Nagy Anci, Rákóczi 35. 3305

Fiatal
üzletbe keresked. segéd elhelyezkedne. Üzletszerzéseket elvállal is, nagyobb sikerrel. Széchenyi utca 94. 1902

Betöltendő állás

Kiszolgálóleány
gyakorlattal felvétetik Roth első fűszerüzletében Szent Anna u. 51. 3481

Felveszek
hölgyfodrászkisasszonyt, aki manikürözis is. Dapsy, Piac 31. sz. 3486

Főzni tudó
minden tekintetben megbízható bizonyítvánnyal azonnalra vagy elsejére felveszek. Csapó 40-b. 1906

Perfekt
gép- és gyorsíró férfi felvétetik. Pécsi és Pap, Werbőczy 4. 1905

Nagycsaládú
fejős tehenész és egy kondás felvétetik. Belegelő 57. Acsádi út. Jegenyés tanya. 1778

Női
konfekcióhoz önálló perfekt eladónőt keresünk. Magyar Ruhaipar, Bika szálló. 3473

Mielőbbi belépésre
keresünk konvenciós főgépészt. Gőzgép, benzin-, Diesel-motor, turbina, dinamó, akkumulátor, vízvezeték kezelésében, javításában tökéletesen jártas családos egyénnek csakis írásbeli pályázata bizonyítványmásolatokkal, fizetési igényekkel Tógazdaság, Hortobágyi Halastó címre. 1904

Kiadó lakás

Egy.
és kétszobás lakás kiadó. Varga ucca 12. S

Kiadó május elsejére
az Iparkamara házában, Werbőczy ucca 4. szám alatt az első emeleten két szobából álló lakás. Központi fűtés és egész éven át való melegvízszolgáltatás. 3416

Kiadó
május 1-re az Iparkamara székházában a Deák Ferenc uccai részen a jelenleg Soós András által bérelt üzlethelyiség.

Kiadó május elsejére
az Iparkamara Deák Ferenc és Werbőczy u. sarkán levő házában az I. emelet 4. számú 5 szobás, a II. emelet 1. számú 4 szobás, a III. emelet 5. számú 5 szobás és III. emelet 6. számú 3 szobás, midegyik hallos, előszobás és teljes komfortos lakás, központi fűtés és egész évi melegvízszolgáltatással. Kiadó ezeken kívül egy üzlethelyiség azonnalra, egy üzlethelyiség pedig május 1-re.

Háromszobás,
nagy üvegezett verandás udvari lakás március 1-re, szoba, konyhás azonnalra, nagy szabad telek május 1-re kiadó. Bethlen u. 14. 3328

Különbejáratú
bútorozott szoba azonnalra kiadó. Rákóczi 35. II-ik lépcső. 3448

Kétszobás
esetleg három vagy négyszobás uccai modern lakás parkirozott udvarban május 1-re kiadó. — Rákóczi 35. 3449

Egy
különbejáratú szép uccai szoba, konyha, speiz, fáskamara, külön mosókonyha március 1-re kiadó Apaffy ucca 20. szám. 1763

Ötszobás
elsőemeleti úrilakás május 1-re kiadó. Cím a kiadóban. 109

Kiadó
egy szoba, konyhás lakás s egy kis üzlethelyiség. Ugyanott egy kétszázas keltetőgép eladó. — Zöldfa ucca 8. 1898

Kiadó
kétszobás udvari lakás mellékhelyiséggel március 1-re. Mester u. 29. sz. 757

Három
szoba, fürdőszoba mellékhelyiséggel május elsejére kiadó. — Széchenyi ucca 11. 3475

Központi fűtéses
bútorozott szép uccai szoba kiadó, esetleg ellátással. — Batthyány 17—19., félem. 4. 3457

Kiadó városi lakások.

A Szent Anra u. 10—12. sz. bérházban egyrenüeli 4 szobás lakás és üzlethelyiségek május 1-től kiadók.

A városi bérházakban modern 2 és 3 szobás lakások jelenleg üresedésben nincsenek.

A városi kislakásos bérházakban 1 és 2 szobás lakások úgy azonnalra, mint május 1-re kiadók.

A szabadkézből leendő bérbeadás tárgyában értekezni lehet a városháza I. em. 36. sz. het Városháza, I. em. 35. sz. helyiségben a hivatalos órák alatt.

Polgármester.

Bútorozott
szoba, különbejáratú, uccai fürdőszobával kiadó Pavilon-lak, tanya közelében, tiszt uraknak alkalmas. Vígkedvű Mihály u. 10. 1910

Magános
fiatal asszonynál bútorozott szoba kiadó. Kati Imréné, Erzsébet ucca 61. 841

Kiadó
2 szobás lakás májusra, 2 szobás lakás azonnal a. Homokkert, Bánffy u. 14. Pályatest mentén. 830

Kiadó
főuccán 2 uccai bútorozott szoba katonatiszt vagy magasabb rangú úr részére. Cím a kiadóban. 1913

Lakást keresők

3—4 szobás
lakást keresek május 1-re város központjában. Fogel, Teleki u. 20. Telefon 25-33. 3467

Uccai
különbejáratú csinosan bútorozott tiszta és csendes szobát — lehetőleg fürdőszoba használattal — csak főtér közelében keresek. Ajánlatokat „Azonnalra" jeligére kiadóba kérek. 3485

Egyszobás
modern lakást keresek április vagy májusra, esetleg ellátással lehetőleg Nagyerdő közelében. Leveleket „Nyugdíjas" jeligére. 843

Pénz

Pénzt
házra, földre folyósíttatok, — kényszer-, hadikölcsönt, mindenféle részvényt veszek. József királyi herceg ucca 44. Mandel. 842

Eladás

Fajalma,
elsőrendű, tálálló, többféle kapható. Batthyány ucca 17., félem. 4. 3259

Jó állapotban
levő használt ebédlőbútor eladó. Arany János u. 17., az udvarban. 3134

Felsőborsodi
Szénbánya lerakata Rothermere ucca 25. Szagtalan, jólégő szenet 225 fillérért 100 kilónként házhoz szállít. 3460

Oroszhal,
elsőrendű, 2½ literes üvegekben P 2.40. Konzervüzem, József kir. h. u. 35—37. 3479

Ózdi szén
és alacskai tiszta darabos kapható: Tűzifaraktár, Piac u. 58. és Deák Ferenc u. 13. 3488

Eladó
40 m. aprított tölgyfa 2.50 P, faragott forgács 2 P mázsánként. Heredovszky kádár, Homok u. 14. 838

Rádió

Budapest II.
vételéhez olcsón átalakítunk mindenféle rádiókészüléket. — Javítás, díjtalan szaktanács. Borka és Biró, Kossuth u. 8. 3300

Rádióját
Budapest II. vételére felelősséggel legolcsóbban átalakítom. Régi rádiót előnyösen cserélek Földes Sándor püspöki palota. 3083

Üzletek

Üzlethelyiségek
a Sas ucca 3. számú házban kiadók. Értekezni dr. Erdős Imre ügyvédnél, Piac ucca 61. 3470

Központban
fűszerüzlet kiadó. Cím a kiadóban. 1912

Vétel

Keresek
használt jókarban levő ablakokat (2 drb.) 130 cm. magasat megvételre. Ispotály u. 13. sz. 1895

Vörösizlandi
tyúkokat vennék. Ugyanott két fajkakas eladó. Jelige: „Vörösizlandi". 1908

Autót,
kisfogyasztásút, jókarban veszek. Címet kérem a kiadóba leadni. 840

Elveszett
egy inggomb gömbvéggel. — Megtaláló illő jutalmat kap. Pacsirta u. 4. 1911

Keresek
jó állapotban levő üvegezett ajtót, ablakot, veranda üvegezéshez. Bethlen 33. 1914

Vizesuborkát
keresünk megvételre. Címet a kiadóhivatalba kérünk leadni. 827

Oktatás

Német
órát ad, egy hónapban 24 órát hat pengőért ,csak felnőtteknek született német nő. Egy félév alatt perfektül tud. Széchenyi ucca 16. 105

Különféle

Fehérneművarrást
jutányosan vállalok. József kir. herceg u. 56., keresztépület. 2945

Társat
keresek 800—1000 pengővel — könnyű és sokat jövedelmező szokmához. — Befektetett tőke áruval biztosítva. Leveleket „Fotó" jelgére a kiadóba kérem. 3487

A szerkesztésért és kiadásért felelős: **Thury Levente.**

Laptulajdonos a Debreceni Független Ujság vállalat.

Nyomatott: Nagy Károly és Társai kőrforgógépén, Debrecen, Csapó-utca 49. szám.